

Jezsuita Roma Szakkollégium

ÉVKÖNYV 2019–2020

Jezsuita Roma Szakkollégium

ÉVKÖNYV

2019–2020

Jezsuita Roma Szakkollégium Évkönyv
2019/2020

Alapítás éve: 2011

Alapító és fenntartó:
Jézus Társasága Magyarországi Rendtartománya
1085 Budapest, Horánszky utca 20.
www.jezsuita.hu

Felelős kiadó:
Hámori Orsolya
Jezsuita Roma Szakkollégium
1191 Budapest, Hunyadi utca 2-4.
Telefon: +36 1 704-8950
E-mail: iroda@jrsz.hu
www.jrsz.hu

Cikkszerzők: Farkas Dzsénifer, Hatvani Ádám, Hiba György SJ, Mata Béla,
Oláh Orbán, Oláh Zoltán, Szabó Dorottya, Szócsi Dániel

A fotókat készítette:
Ákos Péter

Szerkesztette:
László Ramóna

Korrektúrázta:
Kása Anita

A nyomdai előkészítést végezte:
Fábián Attila

A nyomdai kivitelezést végezte:
Pharma-Gift Kft.

Tartalom

Kedves Barátunk!	5
Szakkollégisták	6
Munkatársak	17
Kurzusoktatók	18
Interjú Daróczi János Gyulával	19
Junior dolgozatok	24
Részlet Cellár Adrienn junior dolgozatából	24
Részlet Erdei Anita junior dolgozatából	26
Részlet Farkas Dzsénifer junior dolgozatából	28
Részlet Kovács László Zoltán junior dolgozatából	30
Villáminterjú – Cellár Adrienn Vivien	32
Villáminterjú – Erdei Anita	33
Villáminterjú – Farkas Dzsénifer	34
Villáminterjú – Kovács László	35
Tutori dolgozatok	37
Részlet Orsós Zoltán tutori munkájából	37
Interjú Orsós Zoltánnal	40
Virág Ádám tutori munkájának absztraktja	43
Virág Ádám beszámolója szakkollégiumi munkájáról	44
Porticus program – Interjú Szőcsi Dániellel	46
Lelkiség a JRSZ-ben – Bemutatkozik Hiba György	50
Legszebb pillanataink	52
Krókus Projekt	57
Tanodából roma szakkollégiumba	58
COVID19	60
Önkénteskedés a járványhelyzet ideje alatt	60
Köszönjük támogatóinknak!	62
Akikre büszkék vagyunk	64
Szakkollégiumért Díj 2019/20	64
Beszélgetés az Év Szakkollégistájával	70

Kedves Barátunk!

Most, amikor a 2019/2020-as tanévről szóló évkönyvet fogod a kezében, egy olyan közös élethelyzetet élünk meg, amit az intézmény fennállása óta nem tapasztaltuk. Te is, mi is abban a helyzetben tipródunk, amikor a mások és magunk egészségének védelme érdekében számunkra korábban elképzelhetetlen akadályokkal nézünk szembe, s folyamatosan szembesülünk kiszolgáltatottságunkkal és sebezhetőségünkkel.

Ebben a hányattatott tanévben Te ott voltál velünk, együtt küzdöttél a szakkollégistákkal – akár oktatóként a gyenge internetkapcsolaton át, akár adományozóként, akár mentorként, akár a halk imák elmorzsolójaként.

Egyet egészen biztosan megtanultunk: hihetetlen ereje van a szeretetnek és az összefogásnak. Hálatelt szívvel láttuk, hogy a nehéz időkben a hallgatók válllvetve segítik, biztatják egymást, és gondolnak arra, aki náluk szorultabb helyzetben van.

Ez az évkönyv nemcsak a rendkívüli tanév eseményeit hivatott megörökíteni, hanem azt a rendkívüli emberséget is, aminek tanúi és élvezői lehettünk. Köszönjük!

*És mégis, ma is, így is,
örökké mennyit ad az élet!
Csendesen adja, két kézzel,
a reggelt, és a délutánt,
az alkonyt és a csillagokat,
a fák füledt illatát,
a folyó zöld hullámát,
egy emberi szem pár visszfényét,
a magányt és a lármát!
Mennyit ad, milyen gazdag vagyok,
minden napszakban,
minden pillanatban!
Ajándék ez,
csodálatos.
A földig hajolok,
úgy köszönöm meg.*

(Márai Sándor: Ajándék)

Hámori Orsolya
leköszönő rektor

SZAKKOLLÉGISTÁK

Báder József

Kápolna

Eötvös Loránd
Tudományegyetem

Tanító szak

Cellár Adrienn Vivien

Sárkeresztúr

Országos Rabbiképző
– Zsidó Egyetem

Felekezeti szociális
munkás szak

Csató Ferenc

Kengyel

Eötvös Loránd
Tudományegyetem

Gyógypedagógia szak

Cseke Tamás

Kisszállás

Budapesti
Corvinus Egyetem

Nemzetközi tanulmányok szak

Csóka Barbara

Magyargéc

Budapesti Gazdasági
Egyetem

Pénzügy és számvitel szak

Csóka Hortenzia

Magyargéc

Budapesti Gazdasági
Egyetem

Pénzügy és számvitel szak

Erdei Anita

Tunyogmatolcs

Óbudai Egyetem

Kereskedelem és marketing
felsőoktatási szakképzés

Farkas Dzsenifer

Kamond

Budapesti Gazdasági
Egyetem

Emberi erőforrások szak

Gonda Ábel

Szeged

Budapesti Műszaki
és Gazdasági Egyetem

Üzemmérnöki
informatikus szak

Hatvani Ádám

Komárom

Nemzeti Közszolgálati
Egyetem

Nemzetközi igazgatási szak

Jónás Szimonetta

Kerecsend

Országos Rabbiképző
– Zsidó Egyetem

Felekezeti szociális
munkás szak

Kiss Loránd

Nyíregyháza

Budapesti Műszaki
és Gazdasági Egyetem

Biomérnök szak

**Komlósi Róbert
György**

Doboz

Óbudai Egyetem

Villamosmérnök szak

Kovács László Zoltán

Salgótarján

Károli Gáspár
Református Egyetem

Osztatlan tanári szak

Lakatos Krisztián

Pátka

Országos Rabbiképző
– Zsidó Egyetem

Felekezeti szociális
munkás szak

Lakatos Szandra Szilvia

Hodász

Budapesti
Gazdasági Egyetem

Kereskedelem és
marketing szak

Lévai Krisztián

Bajna

Milton Friedman Egyetem

Politikatudományok szak

Molnár Regina

Budapest

Semmelweis Egyetem

Ápolás és betegellátás képzés

Oláh Orbán

Etes

Országos Rabbiképző
– Zsidó Egyetem

Felekezeti szociális
munkás szak

Oláh Zoltán

Hatvan

Testnevelési Egyetem

Testnevelő-gyógytestnevelő
tanár szak

Orsós Tamás

Lábod

Budapesti Metropolitan
Egyetem

Pénzügy és számvitel szak

Orsós Zoltán

Velény

Károli Gáspár
Református Egyetem

Jogász szak

Puporka Melánia Rebeka

Tiszafüred

Országos Rabbiképző
– Zsidó Egyetem

Felekezeti szociális
munkás szak

Sallai Jenő

Hévíz

Vienna Konservatorium

Hegedű szak

Schusztter Jennifer

Gönc

Pázmány Péter
Katolikus Egyetem

Szociálpedagógia szak

Szabó Dorottya

Székesfehérvár

Eötvös Loránd
Tudományegyetem

Óvodapedagógus szak

Szénási Dezső

Tura

Szent István Egyetem

Építészmérnök szak

Sztojka Natália

Demecser

Budapesti
Gazdasági Egyetem

Kereskedelem és marketing
felsőoktatási szakképzés

Tóth Ábrahám

Szeged

Budapesti Corvinus Egyetem

Emberi erőforrások szak

Turó Zoltán

Cegléd

Károli Gáspár
Református Egyetem

Szociológia szak

Varga Valentina

Hódmezővásárhely

Nemzeti Közzolgálati
Egyetem

Közigazgatás-szervező szak

Virág Ádám

Gávavencsellő

Eötvös Loránd
Tudományegyetem

Szociológiai tanulmányok
doktori képzés

MUNKATÁRSAK

Asztalos Dániel oktatásszervező

Bartal Attila projektmenedzser

Bizilja Livia pénzügyi asszisztens

Goda Eszter könyvelő

Hámori Orsolya rektor

Hiba György SJ kollégiumi lelkész

Horváth Ferenc SJ lelki segítő

Kása Anita referens

László Ramóna tanulmányi vezető

Mihalkov Ferenc SJ lelki segítő

Nagy Attila gondnok

Perczel Barbara pénzügyi asszisztens

KURZUSOKTATÓK

2019/20 őszi félév

Asztalosné Elekes Szende és Asztalos Dániel – **Önismeret**

Daróczi János Gyula – **Magyarországi roma kultúra**

Hiba György SJ – **Vallásismeret**

Dr. Hoványi Márton – **Kommunikáció**

Molnár T. Eszter és Dr. Tamási Erzsébet – **Kreatív írás**

Dr. Rövid Márton – **Kutatásmódszertan**

Solymosy József – **Magyarországi roma közösségek társadalmi helyzete**

Sisakné dr. Fekete Zsuzsa és dr. Sümegi Zsuzsa – **Jogi és közgazdasági ismeretek**

Szebellédi Áron – **Bevezetés a Microsoft Office használatába**

Vannai Dorottya – **Mindfulness**

2019/20 tavaszi félév

Asztalosné Elekes Szende és Asztalos Dániel – **Önismeret**

Daróczi János Gyula – **Magyarországi roma kultúra**

Hiba György SJ – **Vallásismeret és Önismereti műhely**

Dr. Rövid Márton – **Kutatásmódszertan**

Solymosy József – **Magyarországi roma közösségek társadalmi helyzete**

Sisakné dr. Fekete Zsuzsa és dr. Sümegi Zsuzsa – **Jogi és közgazdasági ismeretek**

Steiger Anita – **Kommunikáció**

Dr. Tamási Erzsébet – **Tudományos dolgozatok szakszeminárium**

Vannai Dorottya – **Mindfulness**

Interjú Daróczi János Gyulával

Gyuszi bácsi évek óta erősíti csapatunkat: hallgatóink találkozhatnak vele a Magyarországi roma kultúra c. kurzuson, a lovári órákon vagy a tanodás gyermekeknek rendezett gyereknapokon, karácsonyi programokon. A beszélgetésben megismerhetjük motivációját és az utat, ami idáig vezette.

Nagyon örülök, hogy az évkönyvünkben bemutatathatjuk az életutadat, munkáságodat, köszönöm, hogy itt vagy. Nagy hatással vagy a szakkollégistákra, de a tanodás gyermekek is tágra nyílt szemekkel figyelnek, amikor mesélsz. Kérlek, mondd el, hogy téged mi motivált a tanulásra, hogy jutottál el oda, ahol most tartasz? Mindig tudtad, hogy tanár szeretnél lenni?

– Hogy mi motivált minket? Az egész családnak motivációja a bátyám, Choli volt. Ő '39-es, én '53-as vagyok, ezért nagyon kicsi voltam hozzá képest: amikor ő huszonéves volt, akkor én hat-hétéves voltam. Volt egy "SR" biciklijük, hogy csillogott-villogott! Gyakran mentem át hozzájuk, nem laktak messze, és akkor mindig elküldött a boltba, odaadta a biciklit, nagy pedagógus volt már akkor is a Choli.

Akkoriban ő a csepeli gyárban dolgozott segéd munkásként, és ott fejezte be a 8 általánost. Csepelen laktunk, ide költöztünk, ide járt mindenki dolgozni a csepeli gyárba, és volt a gyáron belül egy általános iskola, két-három nagyobb testvérem is mind ott fejezték be az általános iskolát, mert vidéken nem volt divat, mert a mezőgazdaság, állattenyésztés mellett nem nagyon volt rá szükség. Choli gimnáziumba járt, majd mikor leérettségizett, akkor felvételizett a tanárképző főiskolára, és felvették.

Hol nőttetek fel?

– Hajdú-Bihar megyében, a román határszélen van egy picike község, Bedő, néhány száz lakója van. Akkoriban cigányok, magyarok és románok laktak egy faluban. Mindenki tudott cigányul, magyarul és románul, háromnyelvű község volt. 1957 januárjában édesanyánk meghalt, és édesapánk ekkor határozta el, hogy „menjünk el, fiaim, ne tőrjünk a földet, mert a föld csak visszatermeli a szegénységet”. Majd évekkel később ezt a mondatot a szociológiai tanulmányaim során visszahallottam a tanároktól. Úgyhogy felhozott minket a városba, mert a városban más az élet. Sokáig tartott, amíg megismertük Budapestet, a „városi nyelvet”, sokáig csúfoltak a beszédem miatt. De nemcsak a tájnyelv, hanem ismeretlen fogalmak is voltak számomra. Ezeket meg kellett tanulni, meg kellett szokni. Aztán a testvéreim, rokonaim beálltak dolgozni a gyárba, mindenki segéd munkás volt, a Choliék is. Később Choli vājār lett, utána jött a csepeli gyárba, és akkor kezdett el tanulni. Ez volt az a fontos motiváció, látva az első sikereket... Egyszerűen erőt adott ez a sikerélmény, láttuk, hogy érdemes ezt csinálni, jó ezt csinálni.

Milyen élményeid vannak az iskoláról? Jó tanuló voltál?

– Jó tanulónak mondhattam magam, de úgy, hogy közben otthon nem volt asztal, nem volt szék, nem volt elég íróeszköz, és mindig abból éltem, amit hallottam az órán. Ebből 4-es, 4-es fölötti átlagot tudtam kihozni. Elsőben megbuktam, mert nem voltak tanszereim, elszöktem az iskolából, féltem az iskolától. Második évben Juhász Gyuláné lett a tanítóm, ő már máshogy állt hozzám. Megsimogatta a fejemet, hozzám mert érni, megdicsért, hogy szépen énekelek, és be akart tenni az énekkarba. Akkor látva Choli sikerét, nagyon inspirált, azt hiszem, hetedik vagy nyolcadikos voltam, amikor tudatosan elkezdtem figyelni a tanulmányaimra. Szerszámkészítőnek mentem továbbtanulni, ott már azért idősebb voltam, és éreztem, hogy ez nekem nem jó. Elmentem egy esti gimnáziumba, előlről kezdtem az egészet, és azt nagyon jó eredménnyel meg tudtam csinálni.

Munkát is vállaltál közben?

– Addigra szerszámkészítő lakatos szakmát szereztem, és akkor már elkezdtem dolgozni, de bizonytalan voltam, úgy éreztem, hogy nem tudok így Choli után menni. Ő biztatott, és akkor lett üresedés a Ferencvárosi Önkormányzatban, oda jelentkeztem,

a Cigány Koordinációs Bizottság titkára lettem. Ezután adtam be a jelentkezésemet tanárképző főiskolára, de nem sikerült. Következő évben újra beadtam, majd utána öt évig minden alkalommal. Ekkor még nem tudtam, ott árulták el, hogy az 1961-es párhatazárás miatt nem kerülhettem be. 1990-ben felvettek a debreceni egyetem pedagógiai karára, ide maximális pontszámmal sikerült bejutnom, így lettem szociálpedagógus. Utána jelentkeztem a pécsi egyetem kétéves szociálpolitikai továbbképzésére, szociálpolitikus is lettem. Ekkor a cigány fiatalok ingyenesen juthattak be az Apor Vilmos Katolikus Főiskolára, oda is felvettek, viszont ezt már nem fejeztem be.

Hogy jutottál el a nyelvoktatásig?

– 1999-ben az ELTE nyelvvizsgaközpontjában akkreditálták a lovári nyelvet, és onnantól lehetett nyelvvizsgát tenni. Elkezdtem a Choli óráira járni hospitálni, és utána, amikor láttam, hogy mi minden kell ehhez, elkezdtem magamtól tanulni a nyelvtant, a gimnáziumi, általános iskolai anyagokat összeszedtem, utánanéztem bizonyos dolgoknak. Szóval Choli nyelvóráin hospitáltam, 2000-ben pedig adott nekem egy csoportot. Choli ilyen értelemben is a tanítómesterem volt, egész életemben tanítómesterem volt. Annyira jól ment ez nekem, hogy a Wesley János Lelkészképző Főiskolára hárman jártunk be tanítani: Choli, Nagy Guszti barátom és én. Külön csoportjaink voltak, de azért az biztonságot adott, hogy a Choli ott van, és oda tudok szaladni segítségért.

A nyelvoktatáshoz szükséges végzettséget hol szereztet meg?

– Péccsett van egy romológia tanszék, én párhuzamosan átjártam oda, amikor a szociálpolitikát tanultam. Ott voltak mellettünk, nagyon sokan jártak oda az én baráti körömből is. Onnan van egy papírom, de erre nincs szükség, mert nincs cigány nyelvtanári képzés. Cigány vagy lovári nyelvet akartunk, volt egy időszak, amikor ez a minisztériumban felvetődött, csak nagyon nehéz lett volna beilleszteni abba a struktúrába.

Ki tudnál emelni egy személyt, akire számíthattál, aki segített téged? Sokat említetted Choli bácsit, ő volt az, aki motivált téged, de az egyetemi tanulmányok alatt volt-e valaki, aki mentorált rajta kívül?

– Nem volt ilyen mentorom, mint ahogy most vannak különböző intézmények, amik mentorálással is foglalkoznak. Vagy így, ahogy mi a különböző alapítványoknál a tehetséges gyerekek hónalja alá tudunk nyúlni, hogy megfelelő helyre tudjuk segíteni őket. Nagy Gusztó volt, de hát ő is úgy volt, ahogy én, ő is a Cholit hallgatta. Viszont olyan választékos szókinése van, hogy én csodálom, és nagyon szeretek vele együtt dolgozni. Olyanokat mond, amit én is tudok, de nem használok, ő egy költő ember, nyelvészettel foglalkozik.

Mely elért eredményedre vagy a legbüszkébb?

– Hát igazából arra, hogy válogatott tornász lehettem, az nagyon sok munka volt. Éjjel-nappal azt hajtogattam, hogy ezt meg kell tudnom csinálni, rengeteget dolgoztam rajta. Más ilyen kimagasló nincs, én tolom a szekeret mindig, ha jó irányba megy, akkor annak örülök, és mindig ahhoz csapódom, aki ezt a legjobban tudja csinálni.

Milyen célok vezérelnek abban, hogy itt a szakkollégiumban oktasd a hallgatókat? Kurzusod is van, itt van a lovári nyelv is, mik a te motivációid ebben?

- Igazából nekem a motiváció közben alakul ki. Ha a hallgatók, akiket tanítok, eljutnak arra szintre, hogy már tudok velük beszélgetni, sőt vitatkozni is tudunk.

Jelenleg milyen tevékenységet folytatsz a szakkollégiumon kívül?

- A Szőke Judit-féle Új Start Alapítványnál dolgozom, ahol tehetséges gyerekeket készítünk fel, megpróbáljuk a tehetségüket kibontakoztatni. Emellett nevelőszülő vagyok, tehát én, mint nevelőszülő egy csomó olyan dolgot csinálok, amire a lelkem és az agyam azt mondja, ezt egyszerűen csinálni kell, és nem kérdezzük meg, hogy megéri vagy nem éri meg, ebből nem lehet meggazdagodni. Sokszor megszólnak, hogy miért nem a magaméval foglalkozom, de hát az enyéme már nagyok, lassan már ők is ezt fogják csinálni. Sajnos a fiam balesetet szenvedett, de hát emiatt nem kell az életnek megállnia, csak most ide többet kell, hogy tegyek a lelkemből, a személyemből, tudásomból. De boldog, és jól érzi magát annak ellenére, hogy most megváltozott az élete.

A szakkollégium felé évek óta elkötelezett vagy. Mi az, ami miatt az egyetemista fiatalokat ilyen közel érzed magadhoz?

- A szociális érzésem nagyon erős volt egész életemben. Például a sportban mindig annak drukkolok, aki a gyengébb, aki vesztesre áll, egyszerűen úgy érzem, amellé kell állnom, aki rászorul. Ezekkel a kollégista gyerekekkel, akik itt a kezem közé kerülnek, szinte baráti viszonyba kerülök. Ez a viszony engem arra jogosít fel, hogy ne csak úgy beszéljek velük, mint a tanáruk, hanem mint a barátjuk is. Ha például gondjaik vannak, azokat meg tudják velem osztani, és ez alapján tudok nekik tanácsot adni.

Mi az az egy dolog, amit a fiatal roma generációnak üzennél?

- Nagyon sok pótolnivalónk van, nagyon sok lemaradásunk van, ezt csak akkor tudjuk korrigálni, ha nagyon sok tehetséges embert nevelünk ki. Ezért is csinálom szívesen, amit itt most csinálok. És mindig erre ösztöngöm őket az órákon is. Azt mondom nekik, hogy jó szakembernek kell lenniük, mert jobban fogják őket figyelni amiatt, mert cigányok, és ez olyan, mintha nekik a gödörből kéne felugrani magasra, míg más ezt a földszintről teszi.

Az utolsó kérdésem az, hogy szerinted miért jó szakkollégistának lenni?

Egyfelől biztonságot ad, ad egy hovatartozási érzést, és a csoportnak ereje van. Van kihez fordulni, ha nem tudok valamit, ott vannak mellettem, akik segítenek. A maximális tudást így lehet a legjobban megszerezni, itt van a legtöbb esély arra, hogy megkapd mindazt, ami az utadon tud segíteni. Örülök, hogy ennek a csapatnak a tagja vagyok, tényleg nagyon szeretem őket, jól érzem magam köztük.

László Ramóna

JUNIOR DOLGOZATOK

A szakkollégisták tagságuk első két évében a képzési rendszer kötelező képzési elemein, tehát kötelező kurzusokon és készségfejlesztő képzéseken vesznek részt. A kötelező képzési elemek elvégzése után, várhatóan a junior képzés negyedik félévében a junior dolgozat sikeres elkészítése zárja a képzési egységet. A következő oldalakon a 2019/20-as tanévben készült junior dolgozatokból közlünk részleteket, valamint a dolgozatok szerzőit Hatvani Ádám villáminterjúkban kérdezte tanulmányaikról, motivációjukról.

A cigány csoportok közti előítéletek RÉSZLET CELLÁR ADRIENN JUNIOR DOLGOZATÁBÓL

(...)

Azért tartom nagyon fontosnak ezt a témát, mert a hozzám hasonló cigány származású embereknek sokszor nincs lehetőségük arra, hogy ismereteket szerezzenek más csoportokról – itt a különböző cigány csoportokra gondolok. Ez azért fontos kérdés, mert a társas kapcsolatainkat és az ismeretségi körünket nagyon erősen a befolyásolja az értesülés hiánya, vagyis ha semmit nem tudunk egy másik csoportról, akiről biztosan hallottunk már valaha. Emellett az ismeretséget is megkerülhetetlen szempontnak gondolom azért, hogy ismerünk más cigány csoportbélieket, és általában a kevés információ az, ami torzíthatja a véleményünket, amiből könnyen kialakul a bennünk lévő tudattalan kategorizáció, és megszületik a sztereotípia és az előítélet. A kutatásomban a cigány csoportok kapcsolatait vizsgáltam a születéstől kezdve. Ehhez segítségül interjúkat készítettem több cigány csoporthoz tartozó emberekkel. Gondolok itt a romungró, oláh cigány és beás cigány emberekre, akik egyetemi hallgatók, és egy roma szakkollégium tagjai. Az interjúk alanyai az ország különböző területein születtek, van, aki szegényebb körülmények között nőtt fel, és volt, aki nem, de átlagosan a magasabb aránya volt azoknak, akik szegénységben születtek, nagyon nehéz körülmények között, több testvérrel, akiknél nagyon alacsony volt a továbbtanulási arány. Munkalehetőségük nagyon csekély, ha van is, akkor azt a helyi önkormányzatnál a közmunkaprogram keretein belül tudják megvalósítani. Előfordul az is, hogy alkalmi munkát vállalnak azok, akiknek lehetőségük van a közeli városba mindennap elutazni. Kiderült az is, hogy az identitásuk nagy szerepet töltött és tölt

be most is az életükben; volt, akinek a családja már kiskorától kezdve tanította, hogy cigánynak született, és mennyire fontos számukra ezt az érzést megtartani, és továbbvinni az ő gyermekeinek, és ami nagyon fontos, hogy soha ne szégyellje azt, hogy minek született - ez az élete része, a saját identitása. De előfordult az is, hogy a szülők nem tagadták a gyermek előtt, hogy cigány származásúak, de nem volt mindennapi témájuk, mert nagyon sokszor negatívan élük meg ezt a helyzetet, amit az Istentől kaptak. Ők inkább az asszimiláció felé terelték a gyermekeiket, hogy jobb életük legyen, és ne legyen az, hogy megkülönböztetik őket a többi embertől. Fontos szerepet töltött be az a családban, hogy a gyermekek továbbtanuljanak, törjenek ki a megszokottból, a mindennapokból. A cigányságukat igazán nem tagadják, de ha nem kérdezik, nem dicsekednek a származásukkal. Az óvodában és az általános iskolában nehezebben élték meg a cigányságukat, vagy azért, mert spontán megkülönböztetés érte őket, vagy azért, mert más cigány csoportba tartoztak. Itt ki kell emelnem azt, hogy az interjúkból az is kiderült, hogy a csoportok nem minden esetben ismerik egymást. Volt, akinél egy-két olyan barát volt, aki más csoportbeli volt, és nagyon jó volt a kapcsolatuk, de volt olyan is, akik teljes mértékben elítélik egymást, és nem cigányként tekintenek egymásra. Ki is az igazi cigány? Ez egy nagy kérdés volt számomra. A válasz nagyon egyszerű: az a cigány, aki annak érzi magát. Vagy az, aki beszéli a cigány nyelvet, vagy aki annak született. A csoportok között volt, akinél mélyebben, és volt, akinél csak bizonyos szinten éreztem az előítéletet a válaszaiban. Ezeket az információ és ismeretség hiányának nevezném. Beszélünk kell arról is, hogy ezeknek a csoportoknak nagyon nehéz megismerni egymást, mivel nincs lehetőségük rá, mert az a megszokott, hogy a különböző csoportok tagjai általában nem egy településen laknak, így nagyon ritka az, ha egy romungró és egy oláh cigány vagy beás cigány egy településen él. Nyilván ez azoknak könnyebb, akiknek valamilyen formában megadatik az a lehetőség, hogy megismerjék egymást.

Ahogy említettem, az interjúk alanyai egyetemisták voltak, ezért az egyetemi éveik alatti kapcsolataikra is rákérdeztem. Több válasz igen meglepő volt számomra. Az asszimiláció során a továbbtanulás és a roma szakkollégium lehetőséget adott nekik arra, hogy egy új világot ismerjenek meg. Ebbe az új világba szorosan beletartozik az, hogy megtalálták a saját identitásukat, itt jöttek rá arra, hogy kik is ők valójában, és hogy a többi csoportból mély baráti kapcsolatok tudtak születni. A kapcsolatok elején többször felmerült egy-egy kérdés, ami igazán foglalkoztatta őket. Ki a cigány? Miért érzed magad cigánynak? A válaszok többségben ugyanazok voltak, ez az első, ami igencsak összehozta őket. A másik pedig az, hogy mint tudjunk, általánosan a cigányságot egyforma etnikai jelzővel illeti a társadalom. Ilyen például a saját főzési szokásuk, a kultúrájuk. Az alanyaimnak más volt az etnikai hozatala, ami nem volt ugyanaz, mondjunk egy rumungrónál vagy egy beás cigánynál, sőt még hasonló sem, de mégis összehozott egy igazán mély kapcsolatot, és kezdték érezni azt, hogy amit otthonról hoztak megkülönböztetéseket, azt igazából a társadalom határozza meg bennük. Az alkalmazkodásra vonatkozó

kérdésem igazán nehéz és mély válaszokat hozott a felszínre. A kérdésem az volt, hogy inkább asszimilálódni szeretnének, vagy megmaradnak a saját identitásukban? Többnyire az identitásukat választották, de volt, aki hozzáfűzte, hogy azért asszimilálódni szeretne, hiszen ezért tanul tovább, hogy jobb élete legyen a jövőben, de ez nem teljes asszimiláció. A cigányságát meg akarja, és meg is fogja tartani, amire nagyon büszke, de több sebet feltépett ez a kérdés bennük, például, hogy megéri-e nekik cigánynak maradni. Büszkélkedve azt a választ kaptam egy másik alanytól, hogy neki megéri cigánynak maradni, hiszen minden nap erősebb az identitása, és a kollégium közege pozitívvá tette az identitását, amit nem enged vissza a negatívításba. Fontosnak tartja azt, hogy cigány maradjon, és a hagyományait vigye tovább, és akár más embereknek is megmutatná azt. (...)

Online vásárlási szokások a szakkollégisták között

RÉSZLET ERDEI ANITA JUNIOR DOLGOZATÁBÓL

(...)

INTERNETES (ONLINE) VÁSÁRLÁS

Az internetes vásárlás az távollévők között megkötött szerződések közé tartozik, azaz a szerződéskötésre a kereskedő és a fogyasztó egyidejű jelenlétének hiányában kerül sor. A fogyasztó az eladó (a szolgáltató) által üzemeltetett internetes áruházban (más néven webáruház, webshop, online shop, e-üzlet) virtuális módon, az egérrel történő kattintások vagy e-mail útján rendeli meg a kiválasztott terméket. A virtuális bevásárlás folyamata magában foglalja az előzetes regisztrációt, a honlapon megjelenített árukatalógusban való böngészést, a termékek kiválasztását és kosárba helyezését, a kosár tartalmának frissítését és törlését, a teljesítési és szállítási feltételek kiválasztását, a pénztárban való fizetést, a megrendelés leadását, valamint a szolgáltatótól a megrendelésre küldött visszaigazolást is.

ELEKTRONIKUS KERESKEDELEM

Az Európai Unió fogalomrendszerét figyelembe véve egy általános definíció létezik: „Elektronikus kereskedelemnek nevezzük a távollévők között, elektronikus eszközök által tett olyan jogilag releváns cselekményeket, amelyek egyedileg meghatározható jogalanyok között polgári jogi jellegű jogviszonyt hoznak létre, feltéve, hogy jogszabály az elektronikus kereskedelemre vonatkozó rendelkezések alkalmazását nem zárja ki.”

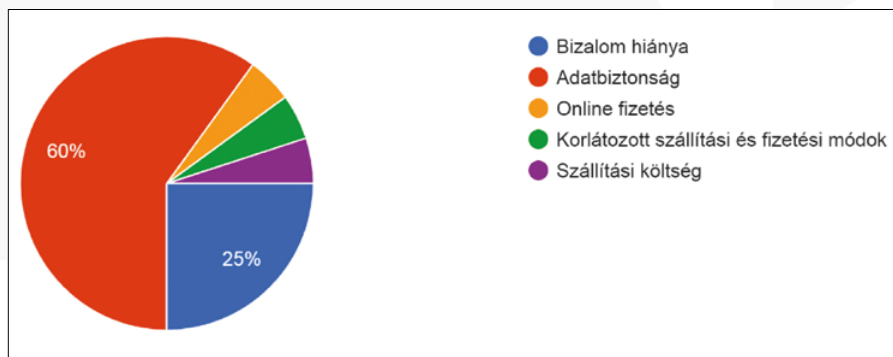
A polgári jellegű jogviszony azt jelenti, hogy a kapcsolat a felek szabad akaratából, szabadon megválasztott tartalommal és formában jön létre. Az amerikai Hadügyminisztériumhoz (DoD) tartozó Electronic Commerce Resource Center (ECRC) meghatározása tényleges minőségi változást jelent a korábbiakhoz képest. Ennek megfelelően az elektronikus kereskedelem általános kategória, amely minden, elektronikus adatok segítségével folytatott üzleti tevékenységet magában foglal. A hangsúly itt az „üzleti tevékenység” (eredetiben „business activities”) kifejezésen van.

KUTATÁSI EREDMÉNYEK

A mai társadalomban majdnem minden ember rendelkezik okostelefonnal, mára ezek az eszközök igen fontosak lettek számunkra, mivel már szinte mindenre lehet őket használni. Régen az emberek csak telefonálásra és üzenetek küldésére használták őket, de hála a technológiának, ma már olyanok, mint egy zsebben hordozható mini számítógépek. Kutatásom során kiderült, hogy a szakkollégisták többsége is rendelkezik okostelefonnal. A 20 emberből pedig 15-en birtokolnak laptopot, ez azzal lehet összefüggésben, hogy a kitöltő emberek mind egyetemi hallgatók, és tanulmányaik során szükségük van erre az eszközre.

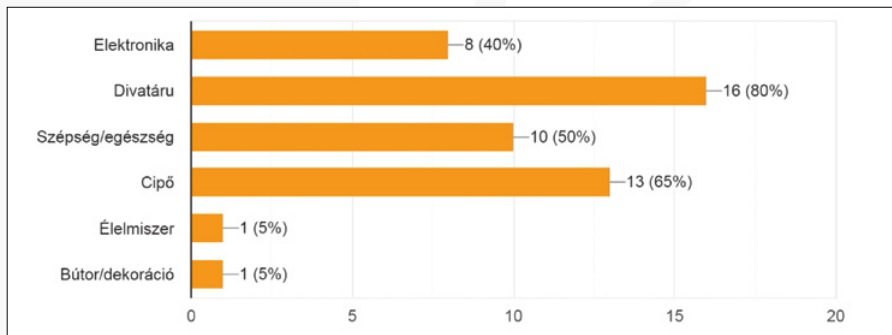
Szekunder adatok alapján a világon majdnem minden ember vásárolt már online. A hallgatók 70%-a (14) legalább havonta egyszer vásárol online, viszont 30% (6) csak évente ejti meg ezeket a vásárlásokat. Olyan ember nem volt, aki azt jelölte volna, hogy hetente vásárol, vagy hogy nem vásárolt még online.

Az előnyöknél a kényelem kapott a legtöbb szavazatot, a válaszok 65%-át kapta, aminek véleményem szerint az lehet az oka, hogy sok áruházban mindig nagy a sor. 25% pedig az időspórolásért választotta, vagyis nagyon sok embernek nincs ideje a személyes vásárlásra, ezért inkább pár kattintással megoldja azt.

5.ábra: Az online vásárlás hátrányai

A kutatás alapján a legtöbben az adatbiztonságot tartják az online vásárlás legfőbb hátrányának. Az legtöbb ember az adatait nem szívesen adja meg az online térben, aminek az az oka, hogy félnek attól, hogy ezek az adatok illetéktelen kezekbe kerülnek. De a bizalom hiánya is igen befolyásoló tényező lehet. (...)

8.ábra: Termékek megoszlása

A divatáruk igen népszerűek az online vásárlás során, ezt az ábra is alátámasztja, mivel a válaszadók 80%-a az elmúlt félévben ezt vásárolt a leggyakrabban. (...)

A JRSZ szakkollégistáinak munkamotivációs felmérése

RÉSZLET FARKAS DZSENI FER JUNIOR DOLGOZATÁBÓL

(...)

ALKALMAZOTT MÓDSZER

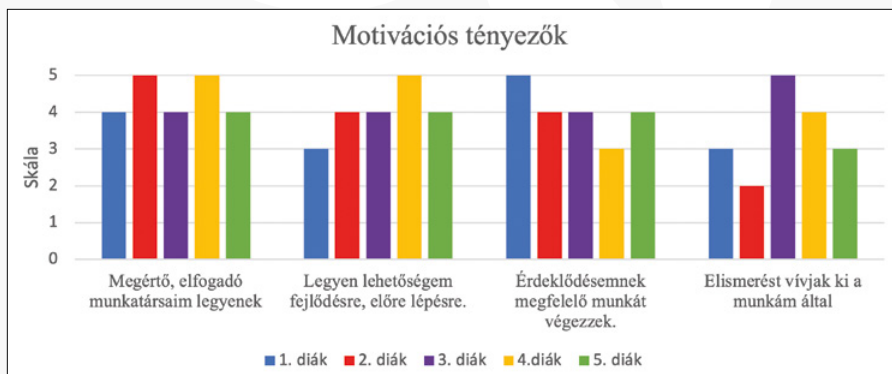
A kutatás kezdeti szakaszában az online kérdőív elkészítését fontolgattam, de mivel a szakkollégisták létszáma elég alacsony, úgy gondoltam, a kérdőív helyett személyes interjúkat fogok készíteni, mivel szerettem volna részletes képet kapni a vizsgált témát illetően. A legfőbb célom az volt, hogy személyesen, gondolatokat megosztva, akár tapasztalatok elmesélésével ismerjem meg a kollégisták véleményét. Öt kollégistával készítettem személyes interjút. A megkérdezettek kiválasztásánál fontosnak tartottam, hogy eltérő anyagi háttérű, különböző tanulmányokat folytató és eltérő korú kollégistákat kérdezzek meg. Ezt azért gondoltam lényegesnek, mert így a kutatás eredménye nem lett egyoldalú. Ezeken az alkalmakon az általam elkészített kérdéssorban szereplő kérdéseket tettem fel. Az interjúalanyok beleegyezésével hangfelvétel készült, amiket később elemeztem, és feljegyzéseket készítettem.

Ezután a hanganyagok törlésre kerültek. A félórás időtartamot próbáltuk betartani, és szigorúan a témánál maradni.

Az interjúk lezajlása után sikeresnek ítélt meg a módszertant, mivel részletes válaszokat kaptam, amik segítségével mélyebben megismertem a vizsgált alanyok gondolatait a témában.

EREDMÉNYEK BEMUTATÁSA

A megkérdezett diákok közül már mindenki rendelkezett munkahelyi tapasztalattal. Az összesített eredmények alapján megállapítható, hogy a válaszadók egyetértettek abban, hogy a munkamotiváció esetében is vannak külső és belső tényezők. Szerettem volna, hogy az általam felsorolt értékeket 1-től 5-ig tartó skálán pontozzák az alapján, hogy melyek hatnak rájuk motiválóan (1-nem fontos, 5-nagyon fontos). Az alábbi diagram ezt szemlélteti.

Megfigyelhető, hogy a legmagasabb pontszámot a megértő, elfogadó munkatársak iránti igény kapta. Ha szeretnénk a Maslow-piramisban elhelyezni, ez a harmadik szintnek felel meg. Ez egy külső motiváló erő. Az első hely érthető, mivel mindenki szívesebben dolgozik olyan környezetben, ahol jól érzi magát, és be tud illeszkedni.

Napjainkban a pályakezdők számára a korosztályuknak megfelelő munkatársak és a munkahelyi légkör kiemelkedően fontos. A második legmagasabb értékeket a fejlődési, előrelépési lehetőség, valamint az érdeklődésnek megfelelő munka végzése kapta. A fiatalok figyelmét sokkal nehezebb lekötni, ezért, ha hosszabb ideig szeretnénk foglalkoztatni őket, elengedhetetlen, hogy az érdeklődésüket kielégítsük. Szintén prioritást élvez a gyors előrelépési lehetőség, ami manapság szintén elvárás a fiatalabb generáció számára.

A legmegosztóbb vélemények az elismerés kivívásának fontosságát illetően születtek. Arra következtethetünk, hogy ebben az esetben nagyban befolyásolja a pontszámot a válaszadók személyisége. Valakinek fontos a külső elismerés, visszajelzés, míg másoknak nem.

Az egyik egyetemi tanárom szállóigéjévé vált, hogy „a pénz nem motivál”, érdekesnek találtam ezt a megállapítást, ezért úgy döntöttem, megér egy kérdést. A válaszok alapján nem mindenki értett egyet a tanár úr szavaival. Három-kettő arányban válaszolták, hogy az anyagiak igenis tudnak motiválóan hatni. Akik egyet-értettek a kijelentéssel, azzal indokolták, hogy mindenképpen szükséges a belső motiváció jelenléte, mert annak hiányát nem lehet mással kompenzálni.

Kérdéssoromban ezután a munkahelyi környezetet vettem célba. A válaszadók nagy része úgy nyilatkozott, a modern munkahelyi környezet nem szerepel a fontosságai listájuk élén. Az összesített válaszok után arra jutottam, hogy nem elvárás számukra a modern, luxus környezet, de a tisztaság és rendszeresség a munkahelyen viszont igen. Többen is említették, hogy az esztétika, tisztaság és rendszeresség pozitívan hathat a munkavállalók közérzetére, ami pedig a teljesítményt nagyban befolyásolja.

A munkahelyi összetartó erőre, valamint a társas kapcsolatokra, közös fejlődésre való igény minden interjú során felmerült. A csapatépítő tréningek, rövid meetingek, közös projektek elhangzottak, mint motivációs tényezők.

Szerettem volna választ kapni, hogy az interjúalanyok érezték-e már munka közben a motiváció hiányát, és ha igen, mi volt az oka. Legtöbben jártak már hasonló cipőben, és az okok között szerepelt a monotonitás, a fásultság, a konfliktusok, valamint a túl sok stressz is. Elmondásuk szerint ezek a tényezők nagyban befolyásolják a munkakedvet, a hangulatot, amik pedig a motivációs szintet. (...)

A Jezsuita Roma Kollégium és Szakkollégium hallgatói a felsőoktatásban

RÉSZLET KOVÁCS LÁSZLÓ ZOLTÁN JUNIOR DOLGOZATÁBÓL

(...)

Az interjúk során négy személyt kérdeztem meg, akik közül kettő férfi, kettő roma származású és az egyikük nem szakkollégista. Közülük hárman hátrányos helyzetűek vagy halmozottan hátrányos helyzetűek.

Az első kérdésem a példaképekre vonatkozott, és kiderült, hogy egyikőjüknek sem volt igazi példaképe. Azonban a környezetük, a családjuk vagy az iskolájuk motiválta őket. Emellett mindannyiukban megvolt egyfajta belső motiváció a tanulásra.

Ez amiatt is érdekes, mert arra is rákérdeztem, hogyan lehetne motiválni a roma és hátrányos helyzetű fiatalokat, és mindegyiknél előfordult az, hogy hosszú távon kell gondolkodni, és érdemes egy megfelelő példaképet is állítani nekik, sőt, a családi mintát is meg kellene változtatni.

Az egyik felhasznált szakirodalomban azt olvastam, hogy a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózatnak milyen nagy szerepe van a társadalmi mobilitásban. (Virág, 2019) Ez a kutatás többek között azt is kimutatta, hogy a roma hallgatók motivációja a szegénységből való kitörés és a példamutatás a társaiknak. (Virág, 2019)

A hosszú és a rövid távú céljaikra rákérdezve kiderült, hogy mindegyikük a szerzett diplomájával akar majd elhelyezkedni, sőt, ha úgy alakul, még mesterképzésre is beiratkozna. Csak az egyik alany tervezi egy másik alapképzés elvégzését, de ő is csak azért, mert a mostanival nem tud majd olyan jól keresni.

Arra is kitértem, hogyan támogatja őket a családjuk abban, hogy belépjenek a felsőoktatásba, és meglepő módon kettő alanyról teljes mértékben, egynél részben és szintén csak egynél nem. Azonban később már őt is támogatták, biztatták.

A tanulást kettő alanyról önmaga veszélyeztette, hogy hanyagok és lusták lesznek majd, az egyiknél semmi, és a negyediknél az alaptudás és készségek hiánya, amiket fokozatosan be kellett pótolni. Ebből számomra kiderült, hogy a belső motiváció igen fontos tényező volt számukra.

Arra is rákérdeztem, hogy a kollégium keresztény mivolta és/vagy a roma szakkollégium része mennyire volt befolyásoló rájuk nézve, és érdekes válaszokat kaptam. Amikor egy hátrányos helyzetű jelentkezik a Felvi rendszerén valamely budapesti egyetemre, akkor sikeres felvétel esetén kap a Jezsuita Roma Szakkollégiumtól egy tájékoztató levelet.

Maga a JRSZ, mint kollégium nem volt befolyásoló a döntésükben arra vonatkozóan, hogy Budapestre jöjjenek tanulni. Mindössze egyetlen interjúalany válaszolta azt, hogy csak ebbe a kollégiumba jelentkezett, és felettébb vonzóak voltak neki a szakkollégium nyújtotta lehetőségek. Kiemelte, hogy a roma szakkollégium elnevezés miatt egy baráti, elfogadó és befogadó közösségre számított. Egy másik alanyról a szakkollégiumi rendszer és a keresztény szellemben működő kollégium azért volt vonzó, mert úgy gondolta, hogy ebben a kollégiumban a tanuláson lesz a hangsúly, nem pedig a lazsáláson, ezáltal pedig elkerülheti az esetleges lemorzsolódást az egyetemen. (...)

Virág Ádám: *Mobilitás a Keresztény Roma Szakkollégium Hálózatban*, 2019
http://epa.oszk.hu/02400/02473/00013/pdf/EPA02473_romologia_2018_02_131-140.pdf?fbclid=IwAR0EtqR5FH2s5L-dlueq-y5q-RioRMF8zeHs-1WC10EGzJ1w5zF-ixheMwP4

Villáminterjú – Cellár Adrienn Vivien

Egy pár mondatban össze tudod foglalni, hogy miről szól a dolgozatod?

Dolgozatom a magyarországi roma csoportok közötti ellentéteket vizsgálja, azt, hogyan élnek az emberek együtt, és meglévő ismereteik alapján hogyan vélekednek más roma csoportokról.

Miért ezt a témát választottad?

Mindig is érdekelt ez a kérdés. Talán azóta kezdett mélyebben érdekelni, mióta a kollégiumban más-más roma csoportba tartozó emberekkel élek együtt - közös hagyományokkal, de mégis más véleményekkel és élethelyzettel. Társadalmilag egy

roppant erős kérdés az, hogy a mi kis halmazunk romaként hogyan tud működni, a külső hatások mennyire erős szerepet tudnak ránk vetíteni, ezzel a véleményünk mennyire tud változni, néha nulla ismeretségnél is. Meghatározunk, és véleményt alkotunk.

Miért releváns, és hogyan kapcsolódik egyetemi és szakkollégiumi tanulmányaidhoz?

A szakkollégiumhoz azért kapcsolódik szorosan, mert szinte mindegyik roma csoportból élünk itt, a kollégiumban. A tanulmányaimhoz pedig azért, mert a szociális érzékenység az emberi kapcsolatok egyik nagyon fontos alkotóeleme.

Mi motivált a dolgozat elkészítésekor?

Nagyon tud motiválni az, ha olyan dolgokat vizsgállok, amiket nem ismerek, és új ismeretek elsajátításával tovább tudom gondolni a kérdést, ami talán elvezet majd odáig, hogy válaszok szülessenek.

Milyen módszerrel dolgoztál a dolgozat írásakor?

Különböző módszerek segítettek a munkámat, először a kutatás szintjeit próbáltam elsajátítani, amibe beletartozik az is, hogy interjúkat készítettem, és szakirodalmat dolgoztam fel. Az interjútípusok közül a mélyinterjút választottam és használtam a dolgozat elkészítéséhez.

Hogyan tudott segíteni a szakkollégium dolgozatod elkészítésében?

A tanulmányi hétvégék Rövid Marcival nagyon sokat segítettek. Olyan volt, mint egy témavezető, nagyon sokat segített.

Hogyan helyezhető át a kutatásod a gyakorlatba?

A csoportok között hogyan lehetne ezeket az ellentéteket lebontani, és az eredményekről ajánlásokat megfogalmazni.

Hogyan tudnád magad bemutatni két mondatban?

Egy cigánytelepről származó lány vagyok, szeretném a jövőmet úgy alakítani, hogy az megfelelő legyen számomra és majd a gyermekeim számára. Ezt az utat csak a tanulással tudom elérni.

Ki(k) volt(ak) nagy hatással a pályádra?

A családom mellett a kollégium és a tanodaprogram nagyon sokban segített eljutni ide, ahol most tartok.

Milyennek képezed el az ideális énedet tíz év múlva?

Szakemberként és családayaként látom magam.

Villáminterjú – Erdei Anita

Milyen témában írtad a dolgozatod?

A témám az online vásárlási szokások feltérképezése volt a szakkollégisták körében.

Miért ezt a témát választottad?

Azért választottam ezt a témát, mert napjainkban ugrásszerűen megnövekedett az online vásárlás jelentősége az életünkben.

Mi motivált a tanulmány elkészítésében?

Az motivált, hogy a szakkollegiatom írásakor ezeket az eredményeket talán majd fel tudom használni.

Milyen módszerrel dolgoztál?

Kvantitatív módszert alkalmaztam a kutatásom során.

Miért ezt a módszertant választottad?

Mert megbízhatósága magas, és számszerű eredményeket kapunk.

Mi lehet a gyakorlati jelentősége egy hasonló kutatásnak?

A piackutatás segítségével rálátást kaphatunk arra, hogy mik azok az erők, amik a piacot mozgatják. Ennek a kutatásnak a segítségével megtudhatjuk, hogyan viselkedik a választott célcsoportunk (szakkollégisták).

Hogyan tudnád magad bemutatni két mondatban?

Véleményem szerint tudok önállóan dolgozni, jó a szervezőkészségem, és kitartó vagyok. Általában jól kijövök az emberekkel, de nem mindenkivel könnyű közös nevezőre jutni.

Ha egy dolgot változtathatnál magadon, mi lenne az?

Az önféjűségem az, amin változtatnék.

Honnan és hová tart Erdei Anita?

Egy határmenti kis faluból jöttem, ahol nem sok munkalehetőség van. Ezért tanulmányaim befejezése után azt tervezem, hogy a fővárosban vállalkozok munkát.

Villáminterjú – Farkas Dzsenifer

Egy pár mondatban össze tudod foglalni, hogy miről szól a dolgozatod?

Témám a Jezsuita Roma Szakkollégium hallgatóinak munkamotivációs felmérése volt. A bevezető részben a motiváció elméleti hátterébe próbáltam rövid betekintést nyújtani Abraham Maslow piramisán és Herzberg kéttényezős motivációs elméletén keresztül. A kutatási kérdés indokolása után kitértem az általam használt módszertanra. Majd a szakkollégistákkal készített interjúk eredményeivel és az ezekből levont következtetésekkel zárult a dolgozatom.

Miért ezt a témát választottad?

Érdekelt, hogy kollégista társaimnak milyen tapasztalatai lehetnek a munka világában. Úgy gondoltam, ezt vizsgálni és elemezni érdekes lesz.

Miért releváns, és hogyan kapcsolódik egyetemi és szakkollégiumi tanulmányaidhoz?

HR szakos hallgatóként már érintettük az egyetemen is ezt a témakört, ezért nem volt teljesen idegen számomra. A mi generációnk munkahelyi motiválása, valamint a fluktuáció mértéke aktuális probléma, úgy hiszem.

Mi a motivációd ehhez a tanulmányhoz?

Egyrészt ahhoz, hogy juniorból seniorrá váljak a JRSZ-ben, szükséges volt a dolgozat elkészítése. Másrészt korábban minikutatást készítettem már csapatban az egyetemen, és motivált, hogy most egyedül kellett helyállnom.

Hogyan tudott segíteni a szakkollégium a dolgozatod elkészítésében?

Rövid Márton kutatómódszertan kurzusa nagy segítség volt. Az órákon mindent megbeszéltünk közösen. Ha problémánk volt, vagy elakadtunk, hozzá bátran fordulhattunk.

Mit tanultál, miben fejlődöttél a dolgozat készítése alatt?

Megismerhettem a kutatás készítésének folyamatát, nehézségeit, és sikeresen teljesítettem egy kihívást.

Miért ezt az egyetemi szakot választottad?

A Budapesti Gazdasági Egyetem emberi erőforrás szakos hallgatója vagyok. Azért ezt a szakot választottam, mert érdekelt a HR világa, úgy éreztem, jó kiindulási alap lenne.

Ki(k) volt(ak) nagy hatással a pályádra?

Gimnáziumi történelemtanárom.

Mivel szeretnél foglalkozni a jövőben?

Sok minden foglalkoztat, még nem döntöttem el. Egy biztos, élni kell a jó lehetőségekkel.

Villáminterjú – Kovács László

Egy pár mondatban össze tudod foglalni, hogy miről szól a dolgozatod?

A JRSZ hallgatóinak továbbtanulási motivációit vizsgáltam. Figyelembe vettem számos tényezőt, hogy megtaláljam a választ, például a szociális háttér, családtagok iskolai végzettsége, életcélok.

Miért ezt a témát választottad?

Tanár szeretnék lenni, ha elvégzem az egyetemet, a motiváció vizsgálata igencsak fontos tényező ezen a pályán.

Hogyan helyezhető át a kutatásod a gyakorlatba?

A motiváció nem egy mérhető fogalom, ezért közvetlenül nem lehet áthelyezni a kutatási eredményt a gyakorlatba. Azonban az így szerzett tapasztalatok, sikertörténetek motiválóak lehetnek mások számára.

Hogyan tudnád magad bemutatni két mondatban?

Csak egy egyszerű egyetemista vagyok nagy álmokkal. Minden nap próbálok tenni azért, hogy egy picivel közelebb kerüljek az álmaimhoz.

Honnan és hová tart Kovács Laci?

Salgótarjánból jöttem, egyszerű munkáscsaládból. Alapvetően nem is terveztem továbbtanulni, végül úgy alakult, hogy sikeresen felvételiztem a tanári képzésre, és a jelenlegi célom a diploma megszerzése.

Miért ezeket a tanulmányokat választottad?

Szeretnék segíteni a fiataloknak, megmutatni nekik, hogy van esély a szegénységből való kitörésre.

Ki(k) volt(ak) nagy hatással pályádra?

A főnököm az első munkahelyemen, Drexler Szilárd, akitől számos dolgot lehet tanulni, többet között azt, hogy mit jelent a gyakorlatban az élethosszig tartó tanulás.

Mivel töltöd szabadidődet, mi az, ami kikapcsol?

Alapvetően sportolok, sütök és főzök. Néha össze szoktam ülni a barátokkal társasozni, olvasni is szeretek, illetve a képzőművészet is foglalkoztat.

Ha egy dolgot változtathatnál magadon, mi lenne az?

Erre a kérdésre nem tudok válaszolni. Mindenkinek van ilyen-olyan tulajdonsága, amin változtatni szeretne, azonban arra való a tehetség, hogy ezt kiküszöböljük, és megtanuljuk magunkat elfogadni olyannak, amilyenek vagyunk.

TUTORI DOLGOZATOK

A szakkollégium tanulmányi programjának közkedvelt választható eleme a kutatás vagy szakmai fejlesztés tutor segítségével. Hallgatóinknak lehetőségük van egy általuk választott, doktori fokozattal rendelkező oktatóval 3-5 hónapon keresztül együtt dolgozni a közösen kialakított ütemterv alapján. A közös munka eredménye az úgynevezett tutori dolgozat, mely akár a későbbi szakdolgozat alapja is lehet, de születtek már TDK dolgozatok, publikációk is az elmúlt években. Ebben a részben két sikeres tutori pályázatról olvashatunk, Orsós Zoltán hallgatónkkal készült interjúban bemutattuk a munka folyamatát, Virág Ádám szakkollégistánk összefoglalójából pedig megismerhetjük tanulmányi rendszerünk doktori programját is.

„A közelgő 5G internetes technológia, amelyre a legtöbb mobil technológiai eszközünket csatlakoztathatjuk, a bűnözők kiemelt célpontjaivá válhatnak.”

RÉSZLET ORSÓS ZOLTÁN TUTORI MUNKÁJÁBÓL

(...)

3. ELKÖVETŐK (CRIMINAL CLIENTS)

A 21. századi technológia fejlődése megköveteli a felhasználók naprakészségét, valamint komoly logikai készséget és „elvont” gondolkodást feltételez. A számítógépes bűncselekmények intellektuális tudást igényelnek, amely (a fizikális rongálások kivételével) a vagyoni kárt okozó jogsértést, a hamisítást és a különböző vírusok létrehozását foglalja magába.¹

¹ Nagy Zoltán András, *Informatikai bűncselekmények. Bűnözés Magyarországon*. Magyar tudomány 46. évf. 8. sz. 2001. 946-957. In: <https://epa.oszk.hu/00700/00775/00033/946-957.html> Letöltve: 2020. május 9.

Az információs technológiát elsősorban tudásunk gyarapítására, munkánk hatékonyságára, valamint közösségi kapcsolataink fenntartására használjuk. Fontos azonban kiemelni, hogy amennyiben egy bűnelkövető nem megengedett, illegális célokra használja, könnyen veszélyessé válhat.

Az információs terrorizmus eszköztárára vonatkozó 2006-ban végzett kutatás szerint² a számítógépes bűncselekmények elkövetői két nagy csoportra oszthatók: egyik csoportját a magasan képzett, törekvő szakemberek alkotják, akik gyakran 2-3 fős csoportokba szerveződve követik el az elektronikus és az online bűncselekményeket. Másik kategóriába sorolhatók azok az elkövetők, akiknek nincs kimagasló technológiai szakismeretük, a pillanatnyi helyzetet kihasználva húznak hasznot a számítástechnika lehetőségeiből.

Az általam olvasott irodalmak alapján, véleményem szerint 2019-ben nyilvánvalóvá vált, hogy kiszélesedett a bűnelkövetők köre, és a kiberbűnözés országhatárokon átívelő bűncselekménnyé vált, ezért a hatósági tevékenység is megköveteli a nemzetközi bűnmegelőzési szervezetek együttműködését. Bárki áldozattá válhat a világ bármely pontján, amely nemcsak nagyvállalatokat érint, hanem kis- és középvállalkozásokat és természetes személyeket egyaránt. Egy egérkattintás akár milliárdokban mérhető veszteséget eredményezhet. A kiberbűnözők rendszerei és hálózataik a világ bármely pontján előfordulhatnak, amely napjainkra a nemzetközi hatóságok új szerepvállalását követeli meg.

Az internetes bűnözés általános elkövetőinek az ún. *hackerek*-et tekintjük, akik leggyakrabban tanulók, gyakornokok vagy azok a hallgatók, akik IT technológiai tanulmányokat folytatnak. Ma már „hackerré” válni sokkal egyszerűbb, mint a múltban, mivel a 21. században olyan „digitális bennszülöttként” nőünk fel, amikor a fiatalok zöme ismeri a számítógépet és az internet adta lehetőségeket. A hamis *vírusirtó szoftverek* célja olyan kódok generálása, amely a más rendszerébe való bejutást segíti elő, továbbá a károkozás is felmerülhet. A *phraker*-ek, mint elkövetők teljes látenciával bírnak, mert egyszerűen a jelenlétük nem felfedezhető, mivel a lehallgatás, illetve a telefonvonalakba való bejutás főszabály szerint kizárólag titkos információgyűjtés szempontjából valósulhat meg. A *cypherpunkok* és az *anarchisták* nagyobb veszélyt jelentenek az eddigieknél, mivel olyan erős kódokkal korlátozhatják bárki adatait, amelyek feltörése, dekódolása komoly feladat, valamint az információ szabad áramlását jelentős mértékben akadályozzák. (...) ³

² Kovács László, *Az információs terrorizmus eszköztára*, Hadmérnök, Robothadviselés 6. Tudományos Szakmai Konferencia, 2006., ISSN 1788-1919.

³ Jörg Bässmann, *Perpetrators in the field of cyber-crime A literature analysis*, 2015. In: https://www.bka.de/SharedDocs/Downloads/EN/Publications/Other/perpetratorsInTheFieldOfCyberCrime.pdf?__blob=publicationFile&v=1 Letöltve: 2020. május 10.

6. A KÖZELJÖVŐ TECHNOLÓGIAI VÁLTOZÁSAINAK HATÁSA

A közelgő 5G internetes technológia, amelyre a legtöbb mobil technológiai eszközünket csatlakoztathatjuk, a bűnözők kiemelt célpontjaivá válhatnak. Jelenleg a technológia tízszer gyorsabb letöltést eredményez, mint a korábbi mobilhálózatok, amely nagy valószínűséggel hatással lesz a kommunikációra és a munkafolyamatokra egyaránt. Az 5G rendszer technológiai adottságainál fogva akár a bűnözők által üzemeltetett hamis mobiltávközlési bázisállomásokat is eredményezhet. Azaz az új generációs hálózat leggyengébb biztonsági pontja épp abban rejlik, hogy a mobil eszközök közvetlenül egymás között szolgáltatják az internetelérést.

A dolgok internete (Internet of Things - IoT) azt vetíti előre, ahol a személyautóktól a gyárak futószalagjain, a füstérzékelőkön, az okos hűtőn keresztül a bébiőrön át a közlekedési lámpáig minden eszköz egymással egybekötött hálózaton kommunikálhat az interneten keresztül.

A bűnözők két legelterjedtebb kibernetikai támadása - a „botnet” -, amikor átveszik az irányítást az internethez csatlakoztatott eszköz felett, amelyet fegyverként használnak, a másik a „szolgáltatás-megtagadással járó támadás” (DDOS), amely a hálózathoz vagy több webhelyhez csatlakozó szoftvert több üzenettel és információval terhel, mint amelyet az képes lenne feldolgozni. A technológia fejlődése a mesterséges intelligencia segítségével a családtagok vagy barátok mozdulatait és viselkedését lemásolva nagyszabású támadási lehetőséget tár fel a bűnözők előtt a magánszemélyek vagy közszereplők manipulált hang- és videófelvételek felhasználásával (deepfake). Az 5G hálózat új telekommunikációs és biztonsági jogszabályozás módosítását irányozza elő. Az 5G elleni számítógépes támadások tovább növelhetik a hackerek és bűnözők esélyeit, továbbá a monetáris vagy politikai célokat - például a zsarolás vagy a csalás megkönnyítése érdekében.⁴ (...)

⁴ Nick Huber, *A hacker's paradise? 5G and cyber security*, Financial Times, October 14. 2019. <https://www.ft.com/content/74edc076-ca6f-11e9-af46-b09e8bfe60c0>
Letöltve: 2020. augusztus 11.

Interjú Orsós Zoltánnal

Orsós Zoltánnal, a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának végzős hallgatójával és a Jezsuita Roma Szakkollégium szakkollégistájával készítettünk interjút. A beszélgetés során olyan témákat érintettünk, mint a pályaválasztás miéértje, a tutori program vagy éppen a tervei a jövőre nézve.

Mindenkinek megvan a saját története, hogy miért azt a szakirányt választotta, ahol éppen tanul. Te mikor, hogyan határoztad el, hogy a jogot választod?

– Tizennégy éves koromban döntöttem el, hogy jogász szeretnék lenni. Akkoriban volt egy személy az életemben, akinek, amikor megláttam a nevét, tudtam, hogy én is ilyen doktori titulust akarok a nevem elé. Ez a személy motivált mindig, hogy azzá válhassak, amivé most fogok, a tanulmányaim befejeztével.

Zoli, te részt vettél a szakkollégium tutori programjában. Kérlek, mesélj a dolgozatodról! Mi a témája? Miért azt választottad?

– A dolgozatom témája az online bűncselekmények. Az ok, amiért ezt a témát választottam, a következő: úgy gondolom, nagyon aktuális, az online bűncselekmények nagyon elterjedtek a technológia fejlődése miatt. Az utóbbi 10 évben az online bűncselekmények megsokszorozódtak, viszont még nem érte el a legmagasabb bűncselekményi tényállást Európában, ezt a státuszt a lopás vezeti. Természetesen nem szabad figyelmen kívül hagyni vagy lebecsülni, hiszen, ahogy említettem, egyre elterjedtebbek és kimondottan veszélyesek az emberekre nézve.

A következő kérdésem is a dolgozatodhoz kapcsolódik. Milyen koncepció alapján építetted fel, mik azok fontos részletek, amiket jobban kifejtesz?

– Első körben elmondhatom, hogy általánosságban beszélek az online bűncselekményekről a dolgozatomban. Utána néztem, hogy mikor voltak az első ilyen büntettek. Kitekintettem az Egyesült Államokra, Európára és természetesen Magyarországra is koncentráltam. Alapvető kérdés egy-egy ilyen bűncselekménynél, amiket én is vizsgáltam, hogy kik az elkövetők, mi az indítékuk arra, hogy ezt elkövessék. Továbbá, hogy milyen eszközöket használnak, és hogy milyen típusú bűncselekményekről beszélhetünk az online térben, amik gyakoriak. A továbbiakban, amikor majd ezt ki szeretném egészíteni a szakdolgozatomban, akkor a szexuális zaklatás az, amit jobban ki szeretnék fejteni.

A dolgozat elkészítésének folyamatáról szeretnék kérdezni. Hogyan élted meg a dolgozat elkészítését? Mely részét élvezted a legjobban és legkevésbé?

– Nem tudnék olyat mondani, ami ne tetszett volna, vagy ne élveztem volna, hiszen azért választottam ezt a témát, mert nagyon érdekel. Magyarországon, de még Európában is kevés ember foglalkozik az online bűncselekményekkel, mivel ez egy újszerű dolog. Amikor elkezdtem ezzel a témával dolgozni, bevallom, nehéz volt, mert nincs ezzel kapcsolatos hagyományos szakirodalom, így internetről gyűjtöttem anyagot. Meg kell hagyni, hogy rengeteg kutatás van, de ezek mind bizonytalan kérdések és feltevések, valójában nem megoldások, hanem mindössze hipotézisek. Ami igazán izgalmas és érdekes volt számomra, azok maguk a jogesetek voltak, hogy miket csináltak, milyen módon, hogyan károsították meg az embereket, milyen pszichológiája van ezeknek a bűncselekményeknek.

Honnan ismerted a tutorod, és mi alapján választottad őt?

– Meg szeretném jegyezni előljáróban, hogy tutori program az egyik legjobb lehetőség, amit a szakdolgozat megírása előtt kaphatsz. A tutorom, akivel együtt dolgoztam és dolgozom, dr. Tamási Erzsébet, aki most a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen tevékenykedik kutató főmunkatársként. A közös munkát már két éve elkezdtük, és a mai napig nagyon jó vele együtt dolgozni, akitől valódi segítséget, valódi ötleteket kapok, hogy mi alapján készítem el ezt a dolgozatot. Előtte például nem tudtam pontosan, hogyan néz ki egy szakdolgozat. Hiába írják le nekem, ha nem kapok rá konkrét példákat, és nem látom – ugyanis vizuális típus vagyok –, akkor nem tudom elkészíteni a szakdolgozatot. Most viszont bátran kijelentem, hogy a tutorommal, Tamási Erzsébettel sikerült egy olyan minőségi munkát kiadnunk a kezünkől, amit bármikor, bárhol szívesen megmutatok, és büszke is vagyok rá, és arra is büszke vagyok, hogy vele dolgozhattam együtt. Róla egyébként a szakkollégiumban hallottam, ugyanis ő már tartott nekünk kurzust. Én akkor vettem fel vele a kapcsolatot.

Miért döntöttél úgy, hogy ebben a programban részt veszel?

– Számomra egyértelmű volt, hogy ebben a programban részt szeretnék venni, én ezt akarom csinálni. Mindemellett a ttorral még képezheted is magad. Lehet, hogy bevezet egy olyan világba, amit te nem ismersz. Továbbá nagyon jó az, amikor egy olyan személy segíti a munkád, aki már évtizedek óta a szakmában van.

Mit tanácsolsz azoknak a hallgatóknak, akik frissen érkeznek a szakkollégiumba, miért érdemes részt venniük ebben a programban, mit adhat ez nekik?

– Ezt két oldalról is meg lehet közelíteni, hogy miért jó ez program nekik. Egyrészt megfogja egy kicsit a te gyeplődet is, és azt mondja, oké, most van mit csinálnod, és van kivel. Másrészt pedig, ha esetleg a témád olyan, ami nem kimondottan érinti a te szakod, viszont téged igazán érdekel, akkor azt a tutoroddal együtt, közös erővel ki tudjátok dolgozni, és segít megvalósítani mindazt, ami benned rejlik. Hozzáteszem, hogy elsőéveseknek még nem ajánlanám, inkább a későbbi években, amikor kezd kirajzolódni, hogy milyen irányba szeretnének indulni, de egyértelműen és határozottan azt mondom, hogy ne hagyják ki ezt a lehetőséget.

Mik a terveid a közeljövőre nézve ezzel a végzettséggel?

– Jogászként fogok végezni, de nem állok meg. Úgy vagyok vele, hogy ha van lehetőségem, akkor szeretném a legjobb tudást megszerezni, tehát szeretnék továbbtanulni. Ez azt jelenti, hogy tudományos szintre emelni a tudásom, PhD-zni szeretnék. Az a meglátásom, hogy a mai világban nem elég, ha egy szimpla ötéves jogi képzést kapsz. A szakvizsga és PhD között dilemmázok.

Mik a távlati céljaid?

– Babonás emberként nem szeretek erről beszélni, annyit viszont el tudok mondani, hogy merek nagyokat álmodni. A legfőbb célom, és akkor ezzel mindent elmondtam, hogy legyen egy ügyvédi irodám, egy jó ügyfélköröm és természetesen, hogy szeressem, amit csinállok, elmondhassam, hogy ez nekem nem a munkám, hanem a hivatásom.

Mata Béla

Virág Ádám: A sikertelen szociális szövetkezetek megszűnése mögött álló további háttértényezők feltárása egy megszűnt szociális szövetkezet vizsgálatán keresztül

KULCSSZAVAK: munkaerőpiaci integráció, szociális szövetkezet, megszűnés

A szociális szövetkezetek a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásának elősegítése érdekében jöttek létre (Petheő et al. 2015), hosszútávú működésük fenntarthatósága problematikus. A választott kutatási irányt az indokolja, hogy a sikeres (struktúrákon átívelő és/vagy prosperáló) szociális szövetkezeteken túl olyan szervezeteket is vizsgáltam esettanulmány módszerével, melyek a megszűnés mellett döntöttek. A témaválasztásomat a sikeres működés kritériumainak és mechanizmusainak mélyebb megismerése motiválta egy megszűnt szociális szövetkezet értelmezésén keresztül. A terepi megfigyelésektől és a terepi reflexió megírásától további szociológiai, társadalomtudományi kérdések megfogalmazását is vártam. A kutatás e szakaszának célkitűzése, hogy a sikertelen szociális szövetkezetekre írt interjúvázzalat elkészítése és annak gyakorlati alkalmazása, tesztelése a terepen is megtörténjen. A korábban felvett (*sikeres szociális szövetkezet*) interjúk elemzési szempontjainak kidolgozását és a terepi feljegyzések rögzítését vállaltam, különös tekintettel a megfigyelt részletek rögzítésére. A kutatási módszerként kvalitatív technikát alkalmaztam, azon belül is a korábbi lekérdezéshez hasonlóan félig strukturált interjúkat készítettem. Egy előzetesen kiválasztott, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében elhelyezkedő szociális szövetkezet körében végeztem a kvalitatív adatgyűjtést. A kutatás rész céljaként a megjelölt kutatási kérdés megválaszolásához kialakítottam olyan interjúvázzalatot, mely a megszűnés háttértényezőit hivatott feltárni. Az elemzési szempontrendszer azt a kérdést veti fel, hogy a szakirodalomban és az empiriában fellelhető fogalmak mennyire kapcsolódnak egymáshoz. Itt alapvető kérdés, hogy hogyan definiálható az integráció, mit tekintek annak, és annak melyek a súlyponti színterei. Azokra a revelatív részekre próbáltam figyelni, amelyek az interjúalanyok mesélési és önreprezentációs stratégiáiban érhetők tetten. Ezek relevanciája a további értelmező munkában jelentenek majd segítséget azzal, hogy a siker, sikertelenség helyi jelentéstartalmait problematizálják. A két fogalmat relativizáló, kontextualizáló terepmunka-eredmények értelmezésében kulcsfontosságú a helyi hatalmi viszonyok és a szövetkezeti forma diszkrpanciái, a szövetkezetek „elméleti” működésmódja, céljai és ezek helyi megvalósulása. Az eredmények azt mutatták, hogy a szociális szövetkezetek funkciójából, feladatából, értékvallalásából következő integrációs törekvés két formában is csorbul. Egyrészt az általam vizsgált településen a közfoglalkoztatás bázisán alakuló szociális szövetkezeti formát nem preferálja a település vezetője (a szövetkezeti foglalkoztatásban maga-

sabb bért biztosító jövedelemszerző tevékenység ellenére sem), saját szempontjából egyszerűbbnek tartja a célcsoport számára az alacsonyabb kereseti lehetőséget biztosító (közfoglalkoztatási bér), állam általi teljes egészében történő finanszírozást. Másrészt a civil szervezet által alapított szociális szövetkezet nem a településen működik, és a foglalkoztatottak között sincs helyi lakos. A helyben élő egyéni munkavállalót mindez hátrányosan érinti: mert csak a rosszul fizetett közmunka és a nem tartós foglalkoztatás között választhat. A fluktuáció jelentős gondot jelent a tartós működés szempontjából, mely nagyfokú bizonytalanságot kelt a résztvevő munkavállalókban, szövetkezeti tagokban. A bizonytalanságot tovább növeli, hogy a támogatási források projektalapúak, folyamatos pályázást igényelnek. A munkaviszony bizonytalansága kifejezetten kedvezőtlenül hat a sikeresen működő szociális szövetkezetekre is azzal, hogy a fluktuáció gyengíti a szövetkezeteken belüli csoportkohéziót.

PhD program a JRSZ-ben

VIRÁG ÁDÁM BESZÁMOLÓJA SZAKKOLLÉGIUMI MUNKÁJÁRÓL

Az erdélyi tartózkodásomat követően kerestem meg a Jezsuita Roma Szakkollégium vezetőségét, hogy doktori tanulmányaim alatt szeretnék a „szakkollégiumi csapat” tagja lenni. Örülök, hogy ennyire nyitottan és segítőkészen fogadott a vezetőség, és helyet biztosítottak számomra. Korábban nem volt PhD-hallgatója a szakkollégiumnak, így egy kisebb módosítást kellett végrehajtani a szabályzatban, hogy én is a szakkollégium tagja lehessenek.

Nagyon örülök, hogy nem szakadtam el a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat-tól, és a nyíregyházi, majd a debreceni tanulmányaimat követően Budapesten is szakkollégista lehettem.

Tanévkezdéskor abban állapodtunk meg a vezetőséggel, hogy az én feladatom a kurzusok látogatása helyett olyan ismeretátadás lesz, ami a korábbi tevékenységéhez, tanulmányaimhoz kapcsolódik. Korábban a nyíregyházi szakkollégiumban már megismertem azoknak a kurzusoknak, ismeretanyagoknak a tartalmát, amit a Jezsuita Roma Szakkollégium hallgatóinak nyújt az intézmény. Tréneri képzésemből következően jött az ötlet, hogy az elsőéves szakkollégistáknak olyan egy napos tréningeket tartsak, melyet hasznosítani tudnak egyetemi tanulmányaik során is. A Jezsuita Roma Szakkollégiumban immáron több féléve tartok tréninget, emellett a Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium diákjait is oktatom. A kispesti szakkollégiumban általában konfliktuskezelő tréningre kérnek fel, melyet az elmúlt félévben a vírus miatt online tartottam, azonban most – remélhetőleg – személyesen fogom végezni. A belvárosi jezsuita szakkollégiumban a társadalmi vállalkozások működésével kapcsolatos kurzust oktatok már második féléve. Nagyon örülök, hogy ilyen megbízatást kapok, és annak is, hogy igény van a munkámra, ami által én is fejlődök, gyakorlatot szerzek ezen a területen is.

A szakkollégiumban lakom, így a kedvezményes lakhatás egy óriási segítség a jelenlegi budapesti albérletárakat ismerve. Mivel Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei származású vagyok, így a bejárás nem jelentett alternatívát számomra. A szakkollégiumi státusznak köszönhetően nyelvtanulási lehetőséget is kapok, amivel minden félévben élek is, hogy fejleszthessem a nyelvtudásomat. A szakkollégium által rendezett cigánypasztorációs műhelybeszélgetések alkalmával két egyházi vezetővel, dr. Székely János szombathelyi megyéspüspökkel és dr. Beer Miklós nyugalmazott váci megyéspüspökkel dolgozhattam együtt, és moderálhattam beszélgetést a rendezvényeken.

A szakkollégiumi létet azért szeretem, mert mindig nyújt valami újat. Felsooktatási tanulmányaim alatt több éven keresztül voltam szakkollégista, és azt tapasztalom, hogy mindig megújul az a paletta, ami a szakkollégistáknak kínál lehetőségeket. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ennyi jó dolog történt velem szakkollégiumi tagságom alatt, melyet szeretnék a jövőben valamilyen módon viszonzni.

PORTICUS PROGRAM

ROMA.CHANCE.EDU

– Cherhaja (Csillagok) Program

TEHETSÉGES ROMA KÖZÉPISKOLÁSOK FELKÉSZÍTÉSE A TOVÁBBTANULÁSRA HELYI MENTOROK SEGÍTSÉGÉVEL

A program keretein belül roma származású és/vagy hátrányos helyzetű 10-11. évfolyamos középiskolások idegen nyelvi, szociális és szakterületi készségfejlesztése zajlik helyi mentorok bevonásával. A mentori munka központi eleme az egyéni fejlesztési tervben meghatározott célkitűzések elérésének segítése és nyomon követése. A mentor feladatai közé tartozik a diákok szociális készségeinek fejlesztése, kulturális programokba való bevonása. A bevont diákok természetbeni juttatásokban (iskolaszer, sportruházat, szükség szerint IT-eszközök) részesülnek, továbbá részt vehetnek – lehetőség szerint helyben biztosított – ingyenes nyelvtanfolyamokon, készségfejlesztésen és tantárgyi felkészítőkön. Az egy vagy két tanévig tartó fejlesztési folyamat célja, hogy a mentori segítséggel felkészült diákok nyelvvizsgát tegyenek, készségeikben fejlődjenek, így jó eséllyel jelentkezzenek a felsőoktatásba.

Interjú Szőcsi Dániellel

Szőcsi Dániellel, az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetem felekezeti szociális munkás szakos hallgatójával és a Jezsuita Roma Szakkollégium elsőéves szakkollégistájával beszélgettünk. Az interjú során az idáig vezető útját mesélte el, és beszélt tapasztalatairól.

Érdekes az út, amit bejártál, és az is, ahogyan eljutottál a jezsuitákhoz, illetve ahogyan tudomást szereztél erről a kollégiumról. Mindennek a központjában a szakkollégium középiskolás mentorprogramja áll. Honnan hallottál róla először?
– Képzletben Szegedre és a középiskolás éveimbe utazunk vissza, mivel ez egy középiskolás program. A mentorom keresett meg, Borzován Józsefné, aki Nagyecsedben egy általános iskolában tanít. Őt Fábíánházán ismertem meg, a tanodában, ahová én is rendszeresen jártam. Ő és több más nagyecsedti tanár is járt oda tanítani. Később

Nagyecsedre nyertem felvételt a református gimnáziumba, ahol megkeresett, és egy szünetben találkoztunk. Ekkor mesélt nekem a programról, hogy milyen lehetőségeket rejt magában, illetve hogy miben tudnak engem támogatni. Így jutunk el Szegedre, ahol egy nyári tábor szerveztek a program résztvevőinek. Kezdetben tartottam tőle, hogy idegen a környezet, és nem ismerek senkit, de elmondhatom erről a pár napról, hogy életem egyik legmeghatározóbb eseménye volt.

Miért döntöttél úgy, hogy részt veszel ebben a programban?

– A mentorom, Irénke tanárnő sokat buzdított, hogy ezt a lehetőséget nekem nem szabad kihagynom, és Kása Anita is felhívott, sokat beszélgettem vele erről, hogy jó lenne ebben részt vennem. Ezek után bátran vágtam bele.

Így, hogy részese voltál ennek a programnak, személyes tapasztalataid alapján mit mondanál, milyen lehetőségek nyíltak meg előtted?

– Kezdetben úgy voltam vele, hogy Szegedre fogom beadni a jelentkezésem, ami a továbbtanulást illeti. Sokat hallottam a Szegedi Tudományegyetemről, illetve ott a kollégiumról, pontosabban a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégiumról (SzoKeReSz). Ott megismerkedtem egy újságíró hölggyel, akivel sokat beszélgettem, és a tanulmányi vezetővel is sikerült beszélnem a továbbtanulásról. Amit érdekesnek találtam, hogy a táborban résztvevő fiatalok mind-mind hasonló ambíciókkal rendelkeztek, mint én. Ők is szerettek volna kitörni, érettségit, diplomát szerezni, hozzám hasonlóan nagyratörő vágyaik és céljaik voltak. Egy húzóerőt éreztem magamban köztük, hogy támogatást, segítséget nyújtsunk egymásnak. Egyszóval a tapasztalatszerzést, a kapcsolatokat tudnám kiemelni, és persze azt a sok támogatást, amit kaptam.

A mentoroddal való együttműködésről mesélj, kérlek! Milyen volt a közös munka?

– Már a tanodában is nagyon megkedveltem a tanárnőt (a mentoromat), tehát nem volt nehéz együtt dolgoznunk. Folyamatosan tartottuk a kapcsolatot, ami azt jelenti, hivatalosan egy héten kb. kétszer kellett találkozni vagy beszélgetni, mi ezt túlteljesítettük. Ha bármi problémám volt, akkor hívhattam, vagy ha sok teendőm akadt, akkor ő hívott. Édesanyámmal is rendszeresen leültek beszélgetni, többször is kijött hozzánk. A továbbtanulásban is nagyon sokat segített. Támogatta a célom, és minden tőle telhetőt megtett, hogy ezt el is érjem. Szakmai és tanulmányi szempontból tényleg mérhetetlen segítséget adott, de lelkiekben is sok törődést kaptam, ha esetleg csüggedtnek vagy fáradtnak éreztem magam.

Mit adott neked ez a program, mivel lettél gazdagabb?

– Sokszor elhangzott már tőlem, hogy „nem is tudom mi lenne velem, ha nem lett volna ez a program”. Matektanárt finanszírozni: ezt a dolgot igazán igényeltem, mivel a matektudásom sajnos nem nevezhető a legjobbnak, és meg kell, hogy mondjam, nagyon megkönnyítette a helyzetünket, hiszen a sok más költség mellett nem kellett még ezt is fizetni. Illetve a nyelvi képzések, amelyekbe sok időt és energiát próbáltam fektetni. Sokat jelentett ez a program, ami külön biztosított egy mentort, akire abszolút mindig lehetett számítani, az említett lehetőségek, amik elősegítették a sikeres érettségim, illetve pozitívum még, hogy nem kellett a családomnak ezekkel a kiadásokkal számolnia.

Mi az, amit kiemelnél? Mi volt a legmaradandóbb, legmeghatározóbb emléked?

– Ez nehéz kérdés. Ahogy említettem, a szegedi tábor nagyon meghatározó volt számomra, hiszen ismeretlenül belecsöppentem egy új társaságba. A csapatépítő játékok és programok után viszont a kezdeti feszültség kezdett elmúlni mindenkinben. Barátságok is születtek ott, személy szerint pár emberrel ma is tartom még a kapcsolatot.

Azon fiatalok közé tartozol, akik (többek között a programnak is köszönhetően) felsőoktatásban tanulnak, illetve a Jezsuita Roma Szakkollégium ösztöndíjas szakkollégistája vagy. Mik a tapasztalataid, hogy érzed magad ebben az új közegben?

– Ez egy nagyon jó kérdés. Augusztus vége felé egyre jobban kezdtem izgulni az új közeg, az új város és természetesen az egyetem miatt. Nem tudtam, mi lesz itt velem egyedül, a családom nélkül. Visszagondolva már vicces, hiszen megtaláltam itt azokat az embereket, akikkel jól érzem magam, akikkel közös az értékrendünk, vágyaink. Szeptember elejéről emlékszem egy jelenetre, amikor mi, szakkollégisták együtt voltunk. Beszélgettünk, viccelődtünk, jól éreztük magunkat, és ekkor láttam és mondtam is, hogy habár mindenkinek megvan a saját története, ami nem éppen boldog, mert valaki csonka családból származik, valaki nagyon nehéz körülmények közül jött, de mindenkinek ott volt a mosoly az arcán, és egy emberként tudtunk örülni a lehetőségeinknek, amiket kaptunk.

Mit tanácsolnál azoknak a középiskolásoknak, akik részt szeretnének venni ebben a programban?

– Én úgy gondolom, hogy a továbbtanulás nagyon fontos. Tisztában kell lennünk azzal, hogy mivel áldott meg minket az Isten, miben vagyunk tehetségesek, mihez értünk. Ami tényleg nagyon fontos, hogy higgyünk magunkban, és legyenek olyan személyek körülöttünk, akik szintén hisznek. Legyen ez család, barátok, de amit a program ad, az egy tapasztalt pedagógus, aki mentorál és hisz benned, továbbá megtanít a nehéz pillanatokban is hinni magadban. Kapcsolatépítésre is szolgál a program, anyagi terhet vesz le a család válláról. Biztatok mindenkit, hogy a céljaik elérése érdekében tegyenek meg mindent, buzdítom a fiatalokat, hogy vegyenek részt a programban, mivel sok élménnyel gazdagodhatnak.

Mata Béla

LELKISÉG A JRSZ-BEN

Bemutatkozik Hiba György

A 2019/20. tanév második félévében új lelkész csatlakozott a JRSZ munkatársi csapatához. Hálásak vagyunk, hogy kollégiumi lelkészként segíti a munkánkat, és hallgatóink lelki támogatásában aktívan részt vesz. Az alábbiakban Hiba György SJ jezsuita szerzetes bemutatkozását olvashatják.

Felnőttként érkeztem vissza az egyházba saját akaratomból azért, hogy teljes lényemmel Neki adjam magam. Tízéves koromban jártam hittanra, és elsőáldozó lettem – a szüleim kedvéért. Aztán fiatal felnőttként bémálkoztam, hogy unokahúgom kereszta pja lehessen. Aztán ismét elfelejtettem a keresztyény voltomat. Éltam az életemet, volt párkapcsolatom hosszú éveken keresztül. Közben elkezdtem dolgozni Pannonhalmán, ahol először gyújtottam gyertyát a nagyapám emlékére. Életem első meghatározó lelki élménye. Aztán elkezdtem egyetemre járni. Mindezzel együtt ürességet éreztem, tetteim, párkapcsolatom értelmetlenségét.

Hít

Évekkel később, az egyetem vége felé láttam egy szerzetesekkel készült interjút. Olyan béke áradt belőlük, hogy azt a tévén keresztül is megéreztem. Ez az, amit kerestem. Az első adandó alkalommal felkerestem a közeli plébániát, elkezdtem újra

megismerni a hitemet, azt, hogy mit jelent kereszténynek lenni. Kiléptem a párkapcsolatomból, életgyónást végeztem, és nagyon szerettem volna Neki szolgálni. A teológiát Rómában végeztem, ami hat év volt tele élményekkel.

Jezsuiták

Az egyetemet befejezve tanítani kezdtem egy szakiskolában. Ez idő alatt ismertem meg a jezsuitákat, és a lelkigyakorlatok révén egyre mélyült bennem az a belső késztetés, hogy kövessem Őt. Lépní azonban nem tudtam, mert belül bizonytalan voltam, és féltem a döntéstől. Családot is szerettem volna alapítani, és Jézust is szerettem volna szolgálni. Talán együtt is fog menni – gondoltam. Újabb párkapcsolat, újra az érzés, hogy hiányzik valami. Hiába jártunk együtt templomba, hiába értettük meg egymást. Valami mélyebbre vágytam. Aztán egy szentmisében egyszer csak azt éreztem a szívemben, hogy teljesen Jézusé akarok lenni. Belső nyugalom és öröm volt bennem. Felkerestem a jezsuitákat, és egy év jelölt idő után novícius lettem. A kemény belső küzdelmek továbbra is jelen voltak és vannak az életemben, de ez és sok más belső élmény erőt ad. Ha elgyengülök, idáig mindig kaptam erőt ahhoz, hogy átvészeljem a nehéz pillanatokat. Mindez megerősít abban, hogy a helyemen vagyok. Hálát érzek minden pillanatért.

Kapcsolatom a Jezsuita Roma Szakkollégiummal

A magisztérium alatt ismertem meg a JRSZ-t. Ez két gyakorlati év, amit a jezsuita rend tagjai végeznek jezsuita intézetben a filozófiai tanulmányok után. A kollégiumban megismerhettem az itt élő diákokat, bepillantást nyerhettem az életükbe, barátságokat kötöttem, segítettem őket a lelki életükben. Ezt folytatom most lelkészként. Szeretek a fiatalokkal Isten Igéjéről beszélni, és ők is kifejezetten szeretik a közös alkalmakat.

LEGSZEBB PILLANATAINK

Krókusz Projekt

A koronavírus-járvány miatt szakkollégiumi programjainkat is áthelyeztük az online térbe. A tanulmányi napok, a nyelvtanfolyamok, a csütörtöki közösségi események, de még a lelkeségi alkalmak is online formában valósultak meg.

Ősszel csatlakoztunk a Szembenézés Alapítvány Krókuszt Projektjéhez, melynek keretein belül megemlékeztünk a Holokauszt gyermekáldozatairól.

A krókuszokat elültetése és egy rövid megemlékezés még személyesen zajlott, májusban azonban újra erre szenteltünk egy estét. Megtekintettük a szakmai team által összeállított online műsort, ebből egy részletet, Szabó Dorottya és Szénási Dezső előadását láthatjuk az itt található QR-kód beolvasása után.

Tanodából roma szakkollégiumba

Az egyik legjobban várt esemény a csörögi tanodásoknak szervezett karácsonyi program volt a szakkollégium berkein belül. Ez már nem az első találkozásunk volt a gyerekekkel, hiszen korábban is jártak itt gyereknapi és karácsonyi program alkalmából, így már ismerősként köszöntjük egymást.

A karácsonyi ünnepek közeledtével, december 8-án érkeztek a tanodások vonattal Budapestre, azon belül is a Nyugati pályaudvarra, ahol néhány kollégista várta őket. Ezután a JRSZ-ben lepakoltak, és a közösségi terem felé vették az irányt. Itt egy ismerkedős, csapatépítő játékhoz körbeültek, és bemutatkoztak egymásnak a nebulók és a szakkollégisták. A bűvészmutatványokkal színesített bemutatkozást Daróczi János Gyula (Gyuszi bácsi) vezette. A gyerekek megosztották terveiket a jövőjükkel kapcsolatban, nagyon sokszínű és változatos jövőképek jelentek meg, amely remény-

nyel töltötte el az idősebbeket, hiszen ezek a gyermekek a jövő nemzedéke. Ezt az eseményt követte a közös ebéd, amely nagyon jó hangulatban telt el. A program tanulásmódszertani játékokkal folytatódott, forgószínpad formájában öt különböző helyszínen. Egyebek mellett elsajátíthatták László Ramóna vezetésével a vizuális, auditív, illetve mozgásos módszerek sajátosságait, valamint Asztalos Dániel vezetésével a „Pomodoro” módszer, a rövid, de fókuszált tanulási stratégia lépéseit. A többi állomáson ügyességi, logikai, illetve kvízfeladatok várták a gyermekeket, amelyeket szakkollé-

gistáink vezettek. A verseny befejeztével eredményhirdetés következett, de nem ez volt a nap fénypontja. A legnagyobb meglepetés akkor érkezett el, amikor a tanodások bemutatták a már több héten keresztül folyamatosan gyakorolt koreográfiát, amit az egyik volt szakkollégistánk, Dócs Eszter tanított nekik hétfőig. Ez nagy ovációt váltott ki minden nézőből, a gyerekek nagyon ügyesen adták elő a betanult mozdulatokat. A program végén karácsonyi ajándécsomaggal kedveskedett a JRSZ a gyerekeknek, amelyet a kollégisták adtak át. A késő délutáni órákban a tanodásokat visszakísérték a pályaudvarra, és elbúcsúztak tőlük.

A szakkollégisták és a magam nevében is biztosan állíthatom, hogy a következő években is nagyon várni fogjuk ezt a programot.

Oláh Zoltán

A program az EGYH-KCP-19-0640 pályázat keretein belül valósulhatott meg.

COVID19

Önkénteskedés a járványhelyzet ideje alatt

Ebben az időszakban mindannyian megtapasztalhatjuk, milyen nagy szükségünk van egymásra, a közösségre, és milyen sokat ér minden apró segítség. Hallgatóink március közepén hazaköltöztek, de nem felejtették el, mit is jelent szakkollégistának lenni. Nagyon büszkék vagyunk, hogy sokan végeztek önkéntes munkát és nyújtottak segítséget a lakóhelyükön élőknek.

A koronavírus miatt bevezetett kijárási korlátozás alatt is próbáltam segíteni a veszélyben lévő időseket. Városomban él egy 79 éves asszony, aki krónikus betegségben szenved, egyedül él, családjára mindennapi segítségére nem számíthat, ezért ő saját magának vásárolja meg az élelmet. Bölcs és nagylelkű asszony, akit kiskorom óta ismerek. Nagyon féltettem őt, ezért hetente kétszer bevásároltam neki, aminek nagyon örült.

Sztojka Natália

Az utcánkban élő egyik 6. osztályos kislányt korrepetáltam. Minden alkalommal átismételtük a matematika, német, természettudomány és az irodalmi tananyagokat. Mivel a vírus miatt online formában működött a tanítás, ezért erre nagy szükségem volt, mert segítség nélkül nehezen ment neki az anyagok elsajátítása. A szülők kérésére a korrepetálás minden alkalommal 90 percet vett igénybe, fél óránként tartottunk egy 10-15 perces pihenőt. Matematikából sikerült teljesen elsajátítania az egyenleteket és a százalékszámítást, ez nagy sikernek számít, mivel ezek voltak számára a legnehezebbek.

Erdei Anita

A kerecsendi gyógyszerértárban, illetve a közeli városban, Egerben sincs már maszk, vagy ha van is, akkor nagyon drága. Nagyon sokan nem engedhetik meg maguknak, hogy több ezer forintért maszkot vegyenek. Néhányan összeültünk, és úgy döntöttünk, hogy maszkokat gyártunk a kerecsendi lakosság számára. A kerecsendi Gyermekházban készültek a maszkok, amik kiosztásra kerültek az utcákban, elsősorban az idősebbek és a szülők számára gyártottunk, hisz ők járnak boltba, postára, piacra. Észleltünk olyan problémát,

hogy már a gyerekek is kijárnak, így többet kellett gyártani, mára már a gyerekek is kaptak. A maszkokat hetekig gyártottuk, és nagyjából 1 hétig osztottam, egy nap 2-3 órát töltöttem a maszkok osztásával.

Nagyon jól éreztem magam a maszkok kihordása közben, mert nemcsak cigány családokhoz vittem, hanem nem cigány emberek is elfogadták, és ez nekem nagyon jól esett.

Jónás Szimonetta

A koronavírus idején édesapámék iskolájában voltam önkéntes, a feladatom az volt, hogy itthonról segítsen a gyerekeket azzal, hogy videóban bemutatom azokat a mozgásokat, feladatokat, amelyeket egyébként a tanórán mutatna be az ő tanítójuk. Ennek a lehetőségnek a hallatán én azonnal jelentkeztem, hiszen számomra ez olyan, mintha tanítási gyakorlatot végeznék. Hogy a legjobb lehessen a szakterületemen, ahhoz tapasztalat kell és gyakorlat. Éppen ezért számomra ez nem egy nehézség vagy unalmas feladat volt, hanem egy varázslatos kapcsolódás. A gyerekek figyelmét lekötötte, hogy nemcsak a tananyag lett feladva nekik, hanem videót is csatoltunk hozzá, ettől lett sokkal szívesebb az egész. Voltak hosszabb és rövidebb felvételek, de a videókra felhasznált idő mindig minimum 30 perc volt. Elő kellett készíteni a terepet, be kellett nekem is melegítenem, meg

kellett tanulnom a szakszavakat, amelyekkel nem voltam tisztában, és persze volt, hogy a környezetet is változtatnom kellett, hogy a videó érdekesebb lehessen. Sok pozitív visszajelzést kaptam, amik mindennél többet érnek.

Oláh Zoltán

A kialakult rendkívüli helyzet minden ember életében okozott valamilyen változást. A szülők esetében többszörös problémát jelent a kiskorú gyermekeik felügyelete, valamint a nagyobbakkal való online tanulás. Abban az esetben, ha a szülők dolgoznak, még nehezebb feladatnak bizonyul mindez, és a nagyszülők segítségére sem számíthatnak jelen esetben, sőt most őket szükséges segíteni.

A településen, ahol élek, sokan panaszkodnak e nehézségek miatt, így felajánlottam az utcánkban élő családnak, hogy amikor szükség van rá, szívesen vigyázok a 4 éves lányukra. A szülők általában váltott műszakban dolgoznak, viszont vannak olyan napok, amikor ugyanabba a műszakba vannak beosztva, így ezeken a napokon én felügyelek a kislányra. A szülők bátran bízták rám lányukat, ugyanis tudták, hogy 3 nyáron is a helyi óvodában végeztem a szakmai gyakorlatomat, így már rendelkezem némi tapasztalattal a gyerekekkel való foglalkozás terén. Mivel szombatonként nincsenek online óráim az egyetemen, ezért hosszútávra tudtam elvállalni a kislány felügyeletét. Nem lakunk messze egymástól, ismerjük egymást, így a kislány elég könnyen vette, hogy velem kell eltöltenie a napját. Ilyenkor áthozzák hozzám reggelenként a szülők, és délután jönnek is érte. Ebben az intervallumban igyekszem lekötni. Gyakran rajzolunk, színezzük, szedünk virágot, vagy köveket gyűjtünk forma és szín szerint, és most az új kedvenc a tollaslabda játék gyakorlása. Ha az idő nem teszi lehetővé, hogy az udvaron tevékenykedjünk, akkor mesét olvasunk vagy verset, dalt tanulunk.

Fontosnak tartom, hogy a rám zúduló szabadidőt hasznosan tudjam eltölteni, és segítséget tudjak nyújtani azáltal, hogy vigyázok a kislányra, így könnyítve a szülei helyzetén.

Schusztner Jennifer

Köszönjük támogatóinknak!

A COVID19 világjárvány miatt bevezetett intézkedések nagy hatással voltak hallgatóink életére is. Az egyetemeken bevezetett online oktatáshoz megfelelő technikai felszerelést kellett biztosítani szinte egyik napról a másikra, de még nagyobb probléma volt, hogy sok hallgatónk elveszítette a munkáját, amiből a napi szükségleteiket tudták finanszírozni. Legtöbb diákunk hazaköltözött, de támogatásra így is nagyon nagy szükségük volt. Az Adjukössze.hu portálon létrehozott kampánynak és támogatóinknak köszönhetően segíteni tudtuk diákjainkat ebben a nehéz helyzetben is. Az alábbiakban a hallgatók köszönőleveleiből válogattunk.

„Nagyon örülünk mindnyáján ennek a segítségnek. Mivel az idős édesapám az, aki a napi tüzelőért felel, így nagy segítség lesz számára és számunkra is. Ugyanis ebből az összegből tüzelőanyagot fogunk vásárolni.”

„Köszönjük szépen a segítséget! Sajnos a kialakult helyzet miatt elestem attól a kis bevételemtől, amelyet a havi 4-5 napi munkámmal tudtam volna megkeresni. Alapvetően tartós élelmiszereket tervezek venni, amelyeket majd otthon közösen fogyasztunk el. Másodsorban pedig olyan speciális baktériumölő fertőtlenítő szereket, amelyeket javasolnak, például szappan, kézfertőtlenítő, illetve egyéb tisztálkodási szereket és eszközöket, amelyek a mindennapokhoz elengedhetetlenek. Ez a támogatás igen nagy segítség, mert a boltokban már csak a drágább élelmiszerek kaphatók.”

„Szeretném megköszönni ezt a támogatást, ez az összeg a bevásárlásban fog segíteni és a mindennapi megélhetésben, mivel nagyon nehéz helyzetbe kerültem most a diákmunkám elvesztése miatt.”

„Köszönöm szépen minden szakkollégista társam nevében az adományukat! Ezzel a támogatással szüleimet, családomat tudom önök által kisegíteni ebben a krízishelyzetben, mivel vendéglátó, valamint előadóművészi területen dolgoznak. Ez sajnos napjainkban munkanélküliséget okozott. Köszönöm még egyszer az önzetlen felajánlásukat!”

„Megérkezett az összeg az én számlámra is. Szeretném megköszönni mind a kollégiumnak, mind a támogatóknak, hogy segítségünkre siettek. A diákmunka hiánya miatti pénzkiesés hátrányosan érintette a megélhetési lehetőségeimet, ugyanis lakóhelyemen nincs lehetőség semmilyen munkavállalásra. A családuk anyagi helyzete sem a legfényesebb az utóbbi időben, mert apukám egy évig munkanélküli volt, és az elmúlt 3 hétben szerzett állást, de a rendkívüli helyzet miatt ez is bizonytalanná vált. Tehát ez az összeg számomra abban nyújt segítséget, hogy a saját és családom megélhetési lehetőségeit javítsa, pl. gyógyszer és tartós élelmiszer vásárlásban. Mivel a koliban hagytam az összes tanévre vásárolt tanszeremet, így ezekből is néhány alapvető dolgot meg kellennem, mert az itthoni tanuláshoz elengedhetetlenek, a nyomtatást is meg kellett oldanom, amiért szintén fizetnem kellett. Még egyszer hálásan köszönöm a gyors segítséget!”

„Nagyon hálásak vagyunk, hogy ebben a helyzetben segítséget nyújtottatok. Ebből az összegből a családomnak segítettem a mindennapi betevők vásárlásában, amiért ők is nagyon hálásak.”

„Nagyon szépen köszönjük a JRSZ-nek is, hogy segítettek nekünk, nélkületek most nehéz helyzetben lennénk! Szeretném megköszönni a támogatóknak, hogy ebben a nehéz helyzetben is tudtak nekünk segíteni! A családom a munkahelyvesztés miatt anyagilag megszorult, így az én támogatásomra szorultak, ami persze nem volt sok. Az utóbbi időben már nem igen volt mit enni, hiszen ugyan a pénzt nagyon fogtuk, de sajnos nem tartott sokáig, így szűkölködtünk mostanában egyre inkább, de ez a támogatás most nagyon kimentett a mélyből! Nagyon-nagyon szépen köszönjük! Nem lehetünk elég hálásak ezért!”

AKIKRE BÜSZKÉK VAGYUNK

Szakkollégiumért Díj 2019/20

Az idei tanévben a Szakkollégiumért díjat Fixl Renátának, a Hanns-Seidel-Alapítvány munkatársának adományoztuk. Renáta és az Alapítvány minden évben sokat segít a szakkollégium programjainak megvalósításában, támogatják táborainkat, konferenciáinkat, a szakkollégisták tréningjeit. A díjjal szeretnénk hálánkat kifejezni.

Az elsős szakkollégistáink még nem ismernek téged. Mondanál pár szót az alapítványról, ahol dolgozol? Mi az, amivel foglalkoztok?

– A jubileumok, évfordulók szezonja van. Nemrég ünnepeltük a Hanns-Seidel-Alapítvány magyarországi tevékenységének 30 éves évfordulóját. Jómagam is 30 éve dolgozom a budapesti képviseletén egy regionális Közép-Európa Projekt keretében, jelenleg irodavezetőként. Eredetileg germanisztikát tanultam Lipcsében, még az NDK-ban, 2010-ben pedig a BGF-en (ma BGE) szereztem másoddiplomát protokoll szakon.

Az 1980-as évek legvégén, a 1990-es évek elején a közép-kelet-európai térségben végbement politikai, gazdasági és társadalmi változások e régióban is új értékek és lehetőségek felé irányították a figyelmet. Mindenekelőtt a nyugat-európai országok demokratikus hagyományai, a szociális piacgazdaság működésének tapasztalatai és a politikai kultúra ismeretanyaga kerültek az érdeklődés homlokterébe. Megismerésük és megértésük nélkülözhetetlen volt az átalakulási és az integrációs folyamatokban. Ehhez kívántunk hozzájárulni azzal, hogy a Hanns-Seidel-Stiftung képviseleti irodát nyitott Budapesten, a többi német politikai alapítvánnyal egyetemben.

Mi készíttet egy német alapítványt erre, egyáltalán hol van a központotok? És ki a névadótok?

– A Hanns-Seidel-Alapítvány a bajor kormányzópárthoz, a CSU-hoz, a Keresztényszociális Unióhoz közelálló, a keresztény-szociális hagyományokra épülő független politikai oktatási intézmény. Egyike a német politikai alapítványoknak, amelyek az 50-es, 60-as években jöttek létre az utánpótlásképzés és a háttérmunka biztosítására. Céljuk a politikai kultúra, a demokratikus gondolkodás népszerűsítése, valamint

a szociális piacgazdaság értékeinek, hagyományainak megőrzése - és tapasztalatainak továbbörökítése.

A Hanns-Seidel-Alapítvány névadója Hanns Seidel bajor miniszterelnök és a CSU elnöke volt, aki azt vallotta, hogy a politikát az egyénnek, mint értéket kell elsajátítania, hogy könnyebben el tudjon igazodni a társadalomban. A Hanns-Seidel-Stiftung Németországon kívül külföldön is működtet irodákat, ún. projekteket. Kb. 60 országban közel 100 projekttel, irodával vagyunk jelen.

Miből finanszírozzátok a projekteket?

– A programok megvalósításához szükséges anyagi fedezetet a német állam biztosítja a Német Szövetségi Külügyminisztériumon keresztül. Tehát német költségvetési támogatással működik, és a központi pénzekből finanszírozott programok végrehajtásáért a Szövetségi Számvevőszéknek tartozik felelősséggel.

Milyen témákkal foglalkoztatok a rendszerváltáskor, amikor megnyílt itt az iroda?

– Magyarországon a Hanns-Seidel-Alapítvány a „Management-tanácsadás a politikai, gazdasági és közigazgatási vezetők részére” projektje keretében számos konferenciát, szemináriumot, tanulmányutat szervezett és finanszírozott közigazgatás-fejlesztési és biztonságpolitikai témakörökben.

Egészen pontosan 1990. március 1-jén nyitottuk meg Budapesten az irodánkat még az első szabad választások előtt pár héttel. Erre utaltam az elején, hogy idén március 2-án ünnepeltük magyarországi jelenlétünk 30 éves jubileumát. Egyébként ez volt az utolsó nagyobb szabású rendezvény a Covid-járvány kirobbanása előtt.

Hogy mik voltak a témáink a „Gründerzeit”, azaz a rendszerváltást követő időkben? A 90-es évek első felében a közigazgatás-fejlesztési és társadalompolitikai képzési programok mellett Alapítványunk egyik legfontosabb projektje az „egyenruhás állampolgár” elnevezésű, több évig tartó programsorozat volt, melynek elsődleges célja a fegyveres testületek demokratikus átalakításának vizsgálata és annak segítése volt az akkori Belügyminisztériummal, Honvédelmi Minisztériummal és a Batthyány Lajos Alapítvánnyal együttműködve. Majd ennek folytatásaként az euro-atlanti integrációs folyamatok a figyelmet a biztonságpolitikai rendészeti együttműködés felé irányították.

Másik nagy témánk a közigazgatás-fejlesztés volt. Az első szabad választások után megszületett az önkormányzati törvény. Ezt követően a Belügyminisztérium felkérte a Hanns-Seidel-Alapítványt, hogy működjön közre az újonnan megválasztott polgármesterek és a jegyzők, később az önkormányzati képviselők képzésében. Bajorországban nagyon erős az önkormányzatiság, a magyar tematika mellett százával hoztunk praktizáló bajor polgármestereket ezekre a képzésekre, akik főleg gyakorlati tanácsokkal látták el a magyar polgármestereket, akik azelőtt tanárok, orvosok, rendőrök, vagy „vadakat terelő juhászok” voltak. Legalábbis így fogalmazta ezt meg viccesen egy szakember, aki a képzés tematikáját kidolgozta. Ebben a többéves projektben több mint 3000 magyar polgármester ill. önkormányzati képviselő vett részt.

A Hanns-Seidel-Alapítvány képviselőjeként évek óta jelen vagy a roma szakkollégiumi hálózat életében. Hogyan indult ez az együttműködés?

– A 2010-es választások után a magyar kormány kiemelt hangsúlyt fektetett a hátrányos helyzetben lévő emberek felzárkózására. Létrehozták a társadalmi és azon belül a roma felzárkózásért felelős helyettes államtitkárságot, amelyet először Balog Zoltán (aki a roma ügyek spiritus rectora) vitt, jelenleg pedig Langerné Victor Katalin vezet.

Konkrétan Balog Zoltán hívott meg akkoriban a Polgári Magyarország Alapítvány kuratóriumi elnökeként, hogy legyünk partnerek a roma szakkollégiumi hálózat támogatásában. Az esztergomi rendezvény volt az első, innen indult a kapcsolódásunk a KRSZH-hoz, és egyáltalán a roma diákoknak szóló programjainkat ekkor indítottuk.

Miben látod az alapítvány és a roma szakkollégiumi hálózat partnerségének sikerét?

– A beszélgetés elején már utaltam rá, hogy alapítványunk névadója, Hanns Seidel azt vallotta, hogy segíteni kell az egyént abban, hogy el tudjon igazodni a társadalomban. Úgy gondoltuk, ehhez az orientációhoz különösen a hátrányos helyzetben élőknek, így köztük a roma közösségnek is segítő kezet kell nyújtani. Alapítványunk készségfejlesztő tréningeken és társadalompolitikai képzéseken igyekszik eszközöket adni ahhoz, hogy ti, roma hallgatók és az alumni is magatokat és az általatok képviselt intézményt hatékonyan képviseljétek, a jelenben és a jövőben is a munkahelyeteken.

Külön öröm és eredmény, hogy az alumni találkozók kedveltek, népszerűek. Látjuk, hogy a végzett hallgatók legnagyobb részének van munkája, sikeresen boldogul. Ez óriási eredmény.

Alapítványunk fontosnak tartja, hogy a roma integráció és a roma inklúzió aktuális és bizonyos esetekben érzékeny témáit a diplomás fiatalok fokozottabban jelenítsék meg és képviseljék a társadalom előtt. Egyszóval a roma fiatalokat minél nagyobb társadalmi szerepvállalásra szeretnénk ösztönözni.

Úgy gondoljuk, hogy a szakkollégiumi hálózat, ill. az egyes szakkollégiumok kiváló platformot nyújtanak ahhoz, hogy ti, hallgatók és alumni az egyéni fejlődéseken túlmenően aktívan részt vehessetek a társadalmi és politikai folyamatokban; például képviselhesetek, és nagyobb felelősséget vállalhassatok a roma kisebbség jobb jövőjének építéséhez.

2020 júniusában, az évzárónkon a kollégium neked adományozta a Szakkollégiumért díjat. Az alapítvány és a JRSZ közös munkájából mire vagy a legbüszkébb?

– Ezúton is szeretném megköszönni ezt az elismerést, ami megtisztelő, és nagyon örülök neki. Meghatódtam az online évzárón, amikor megkaptam ezt a szép kitüntetést. A kezembe még nem vehettem, de kinyomtattam a képet, és az írásztalomat díszíti. Igyekszem a továbbiakban is megszolgálni.

Ha jól tudom, néhány szakkollégistánkat személyre szabottan támogattál/ támogatsz. Mesélnél erről, kérlek?

– Bátran állíthatom, hogy a szakkollégistákkal, alumnikkal, de néhány vezetővel és a minisztériumi munkatársakkal is a 10 év alatt szinte baráti kapcsolatot alakítottam ki, de nemcsak én, hanem két közvetlen kolléganőm, Radnóti Erika és Zsidó Martina is támogatnak ebben. A hivatalos kapcsolatokon túl igyekszünk „privát” segítséget is nyújtani kisebb-nagyobb ügyintézésrel, tanácsokkal vagy networkinggel. A már említett 30 éves alapítványi évfordulón, de a 25 évesen is a JRSZ-ből választottunk moderátort a nagy ünnepségre. Külföldi delegációink magyarországi szakmai programjait tartalmasabbá és érdekesebbé tudjuk tenni, amennyiben egy roma szakkollégista vagy alumni tájékoztatja őket a tanulmányairól, az élethelyzetéről, személyes sorsáról, a nehézségekről és persze a felzárkózási program értelméről. Sajnos Magyarországról sajátos beszámolók készülnek a nyugati és főleg a német sajtóban. Ilyenkor legalább valamennyire árnyalni tudjuk a képet.

Neveket kiemelni mindig kockázatos, de sok segítséget kaptunk Zsigmond Kittitől, Farkas Andrástól, Molnár Reginától, Rostás Gusztitól, Virág Ádámtól, és folytathatnám a sort.

De szeretném kiemelni a kiváló együttműködést Antal Istvánnal és Hámori Orsolyával és minden munkatársukkal. A minisztériumból pedig Langerné Victor Katalinnal és Ficzs Emmával volt és van jelenleg is nagyon jó együttműködésünk.

A jezsuitákkal régebbi a kapcsolatunk, Kiss Ulrich atyával és Hofher József atyával a felzárkózási programok előtt is együttműködtünk a Párbeszéd Háza és a Faludi Ferenc Akadémia tevékenysége kapcsán.

Fáradhatatlanul dolgozol évek óta, rengeteg emberen segítve ezzel. Mi az, amiért harcolsz, mit tartasz küldetésednek?

– A küldetés nagy szó, annyi azonban bizonyos, hogy a roma projektjeink, a szakkollégistákkal való együttműködés a munkánk ékköve, ezért érdemes néha akár harcolni is. A koronavírus miatt sok programot le kellett mondani vagy „online-osítani”, de februárban még meg tudtuk valósítani a JRSZ téli táborát, tanulmányútját Nyugat-Magyarországra, ill. Ausztriába (Szombathely, Kőszeg, Oberwart). Székely János szombathelyi megyéspüspök, aki a cigánypasztorációért felel a katolikus egyházban, fogadta a JRSZ diákjait. Csodálatos vezetést tartott a püspöki palotában, és egy bensőséges beszélgetésben adott muníciót a diákoknak. Sok érzékeny téma merült fel ott. Valaki megkérdezte a Püspök atyát, hogy min múlik a romák helyzetének az „esetleges” javulása. Püspök atya azt válaszolta, hogy az oktatáson és a munkahelyteremtésen kívül minden egyes magyar emberen. A fiú megjegyezte: „Értem, akkor rajtam is.”

Mint mondtam, a küldetés nagy szó, de ha nekem van ilyenem, az abban van, hogy igyekszem minden fórumon, a privát kapcsolataimban is a fent említett pozitív eredményekről beszámolni, mondhatnám áradozni, ha erre a másik fél nyitott. Nagyon

sokan nem tudnak a bámulatos projektekről, pl. a tanodákról vagy a Biztos Kezdet Gyerekházakról, amelyek a felemelkedéshez nagyban hozzájárulnak. Sajnos a romák sem mindig tudnak ezekről a lehetőségekről, eredményekről, vívmányokról.

Azt gondolom, bátran mondhatom, hogy az életemben rengeteg sikert elértél. Munkásságod példaértékű lehet sok ember számára. Neked van-e példaképed, akire mindig is felnéztél?

– Sok példaképem van, de egy vak tanáromat mindenképpen megemlíteném. Herr Forstreuter eredetileg vegyész volt, de munkahelyi baleset érte. Lipcsében a külföldi csoportunknak volt külön intenzív németoktatás, hogy a német társainkkal fel tudjuk venni a versenyt. Írásbeli javításnál a felesége segítette. A szóbeli „feleleteinket” magnóra vette. Kilistázta a hibáinkat. Addig készített egyénre szabott feladatokat, amíg mindenki legalább háromszor nem használta jól az adott kifejezést vagy nyelvtani problémát. Ezt úgy tudta megoldani, hogy a javító órákon nem vett részt mindenki, hanem egyénileg voltunk beosztva negyedóránként. Neki sokat köszönhetek.

Interjúnk végéhez érve utolsó kérdésem így szól: van-e valamilyen jó tanácsod a jövő roma értelmiségévé váló szakkollégistáknak?

– Tanácsom és kérésem az, hogy tartsatok ki, küzdjetek, lelkesedjetek. Fantasztikus lehetőség a szakkoli és alumni program is. Tartsatok össze, nagy kincs a hálózat, amiben benne lehettek, és ami sokáig kísérhet az utatokon.

Farkas Dzszenifer

Beszélgetés az Év Szakkollégistájával

Az Év Szakkollégistája címet Sallai Jenő nyerte el ebben az évben: kitartó, szorgalmas munkájával érdemelte ki ezt az elismerést. Hallgatótársaim nevében is mondhatom, hogy a sok munka, amit Jenő a kollégiumért tett, elismerésre méltó.

Az első kérdés, ami inkább kérdés, hogy mesélj egy kicsit magadról. Honnan származol, hova jársz suliba?

– Hévízről jövök, zenész családom révén kiskorom óta a zene a legmeghatározóbb dolog az életemben. Tizenhárom éves koromban kerültem Budapestre, az Egressy Béni Zeneművészeti Szakközépiskolában érettségiztem. A 9 év alatt olyan neves hegedűművészekről tanulhattam, mint Szenthelyi Miklós Kossuth-díjas hegedűművész, vagy Ökrös Attila Junior Lyra-díjas hegedűművész. Jelenleg az 6 osztályában vagyok a Vienna Konzervatorium hegedűművész-tanári szak végzős hallgatója.

Mit gondolsz, mivel érdemelted ki az Év Szakkollégistája címet?

– Jól tudtam képviselni a közösséget mint a Diákbizottság elnöke, valamint méltóképpen tudtam rengeteg eseményen hegedűjátékkal vagy diákbizottsági elnökként képviselni a szakkollégiumot.

Miért választottad ezt a pályát?

– Zenész családom révén hamar megismertem a zenét, nem túlzok, ha azt mondom, vonóval születtem.

Mi volt a motivációd, amikor a JRSZ-t választottad?

– Szimpatikus kollégiumnak találtam, és jelentkeztem. Kíváncsian vártam a szakkollis és az egyetemista életet.

Mit gondolsz, jövőbeli céljaid eléréséhez mit ad a JRSZ?

– Remélem, hogy nagyon sokáig otthont, támogatást és kitartást.

Mivel foglalkozol szabadidődben?

– Szabadidőmben szívesen játszom tradicionális kávéházi cigányzenét édesapám zenekarával. Szeretek sportolni, egyik jó barátomhoz szívesen járok boxedzésre is.

Mit gondolsz a jövődről, milyen lesz Sallai művész úr, hogyan tekintenek majd rád az emberek, családtagok, ismerősök vagy akár ismeretlenek?

– Nagyon remélem, hogy eljutok odáig. Remélem, hogy mindenki, aki közel áll hozzám, büszke lesz rám. Akiiket pedig megismerek a jövőben, szintén jó véleményvel lesznek rólam, és szeretni fogják azt, amit csinálok.

Nagyon sok sikert kívánunk a céljaid eléréséhez!

Oláh Zoltán

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

BELÜGYMINISZTERIUM

Az évkönyv az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő,
az Emberi Erőforrások Minisztériuma, a Nemzeti Tehetség Program
és a Belügyminisztérium támogatásával készült.

